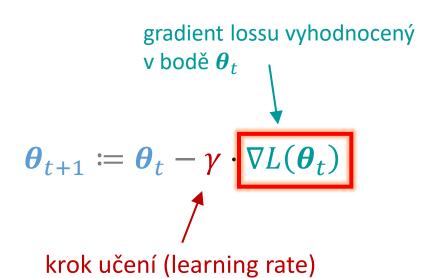
Aplikace neuronových sítí

Zpětná propagace

Minule: Stochastic Gradient Descent (SGD)

- Optimalizujeme parametry θ , tj. např. váhovou matici a bias
- Aktuální hodnota je θ_t
- Nový odhad bude θ_{t+1}
- Všechno jsou vektory

Minule: Gradient

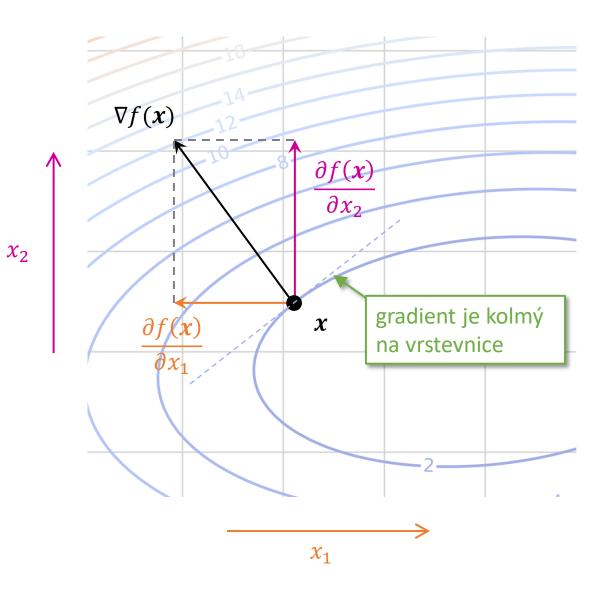
• U funkcí $f(x): \mathbb{R}^D \to \mathbb{R}$, tj.

$$f(\mathbf{x}) = f(x_1, \dots, x_D)$$

tedy funkcí s D vstupy a 1 výstupem můžeme derivovat vzhledem ke každému z jednotlivých $x_d \rightarrow \operatorname{parciální derivace}$

 Uspořádání všech D paricálních derivací do vektoru se nazývá gradient:

$$\nabla f(\mathbf{x}) = \frac{\partial f(\mathbf{x})}{\partial \mathbf{x}} = \left[\frac{\partial f(\mathbf{x})}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial f(\mathbf{x})}{\partial x_D} \right]^{\mathsf{T}}$$

Minule: Manuální výpočet gradientu

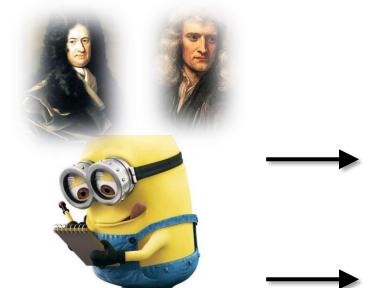
Optimalizovaná funkce (loss) je

$$L(\boldsymbol{w}, \boldsymbol{b}) = -\frac{1}{N} \sum_{n=1}^{N} \log \frac{\exp(\boldsymbol{w}_{y_n,:} \cdot \boldsymbol{x}_n + b_{y_n})}{\sum_{k=1}^{K} \exp(\boldsymbol{w}_{k,:} \cdot \boldsymbol{x}_n + b_k)}$$

Potřebujeme

$$\frac{\partial L(w, b)}{\partial w} = ?$$

$$\frac{\partial L(\mathbf{w}, \mathbf{b})}{\partial \mathbf{b}} = ?$$

$$K \times D$$

$$\frac{\partial L(\boldsymbol{w}, \boldsymbol{b})}{\partial \boldsymbol{w}} = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^{N} (\widehat{\boldsymbol{p}}_{n} - \boldsymbol{p}_{n}) \cdot \boldsymbol{x}_{n}^{\mathsf{T}}$$

$$\frac{\partial L(\boldsymbol{w}, \boldsymbol{b})}{\partial \boldsymbol{b}} = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^{N} (\widehat{\boldsymbol{p}}_{n} - \boldsymbol{p}_{n})$$

$$K \times 1$$

Minule: Manuální výpočet gradientu

Optimalizovaná funkce (loss) je

$$L(\boldsymbol{\theta}) = -\frac{1}{N} \sum_{n=1}^{N} \log \frac{\exp(f(\boldsymbol{x}_n, \boldsymbol{\theta})_{\boldsymbol{y}_n})}{\sum_{k=1}^{K} \exp(f(\boldsymbol{x}_n, \boldsymbol{\theta})_k)}$$

Co když $f(x_n, \theta)$ potažmo $L(\theta)$ jsou složité funkce jako např. hluboké neuronové sítě?

Potřebujeme

$$\frac{\partial L(\boldsymbol{\theta})}{\partial \boldsymbol{\theta}} = ?$$

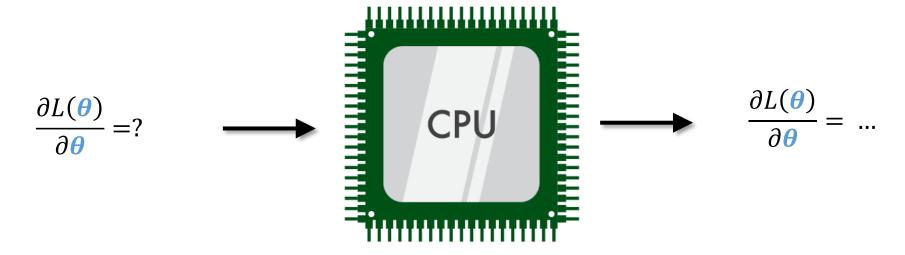

Dnes: Automatický výpočet gradientu

Optimalizovaná funkce (loss) je

$$L(\boldsymbol{\theta}) = -\frac{1}{N} \sum_{n=1}^{N} \log \frac{\exp(f(\boldsymbol{x}_n, \boldsymbol{\theta})_{y_n})}{\sum_{k=1}^{K} \exp(f(\boldsymbol{x}_n, \boldsymbol{\theta})_k)}$$

Potřebujeme

Řetízkové pravidlo

Řetízkové pravidlo (chain rule)

• Pro výpočet derivace složených funkcí formy z=f(y)=fig(g(x)ig) používáme

$$\frac{\mathrm{d}z}{\mathrm{d}x} = \frac{\mathrm{d}z}{\mathrm{d}y} \cdot \frac{\mathrm{d}y}{\mathrm{d}x}$$

"derivace vnější krát derivace vnitřní"

Příklad na řetízkové pravidlo

$$z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$$

vnitřní funkce g:

$$y = x_1 + 3 \cdot x_2$$

$$\frac{\partial y}{\partial x_1} = 1 \qquad \frac{\partial y}{\partial x_2} = 3$$

vnější funkce f:

$$z = y^2$$

$$\frac{\partial z}{\partial y} = 2 \cdot y$$

aplikace pravidla:

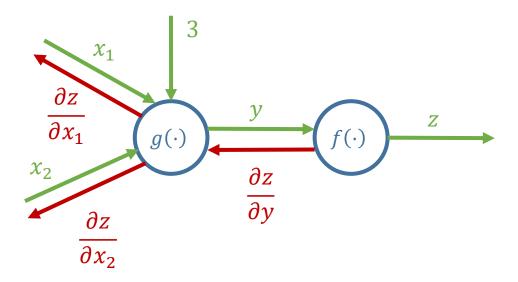
$$\frac{\partial z}{\partial x_1} = \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_1} = 2 \cdot y \cdot 1 = 2 \cdot (x_1 + 3 \cdot x_2)$$

$$\frac{\partial z}{\partial x_2} = \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_2} = 2 \cdot y \cdot 3 = 2 \cdot 3 \cdot (x_1 + 3 \cdot x_2)$$

Diferencovatelné výpočetní grafy

Funkce $z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$ jako graf

$$z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$$

vnitřní funkce g:

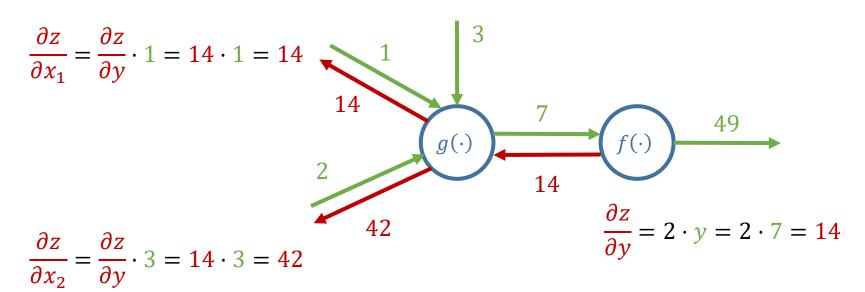
$$y = x_1 + 3 \cdot x_2$$

vnější funkce f:

$$z = y^2$$

Funkce $z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$ jako graf

$$z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$$
 $\begin{vmatrix} x_1 = 1 \\ x_2 = 2 \end{vmatrix}$

vnitřní funkce g:

$$y = x_1 + 3 \cdot x_2$$

vnější funkce f:

$$z = y^2$$

Funkce $z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$ jako graf podrobně

dopředný průchod

$$(1) x_2' \coloneqq 3 \cdot x_2$$

$$(2) \quad y \coloneqq x_1 + x_2'$$

 $(3) z \coloneqq y^2$

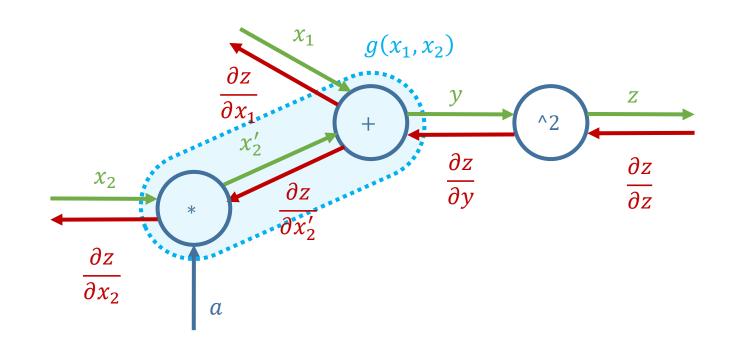
zpětný průchod

$$(4) \quad \frac{\partial z}{\partial z} = 1$$

(3)
$$\frac{\partial z}{\partial y} := \frac{\partial z}{\partial z} \cdot \frac{\partial z}{\partial y} = 2 \cdot y$$

(2)
$$\frac{\partial z}{\partial x_1} := \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_1} = \frac{\partial z}{\partial y}$$
$$\frac{\partial z}{\partial x_2'} := \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_2'} = \frac{\partial z}{\partial y}$$

$$(1) \qquad \frac{\partial z}{\partial x_2} \coloneqq \frac{\partial z}{\partial x_2'} \cdot \frac{\partial x_2'}{\partial x_2} = \frac{\partial z}{\partial x_2'} \cdot 3$$

Python kód funkce $z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$ se zpětnou propagací

dopředný průchod

- $(1) x_2' \coloneqq 3 \cdot x_2$
- $(2) \quad y \coloneqq x_1 + x_2'$
- (3) $z = y^2$

zpětný průchod

$$(4) \quad \frac{\partial z}{\partial z} \coloneqq 1$$

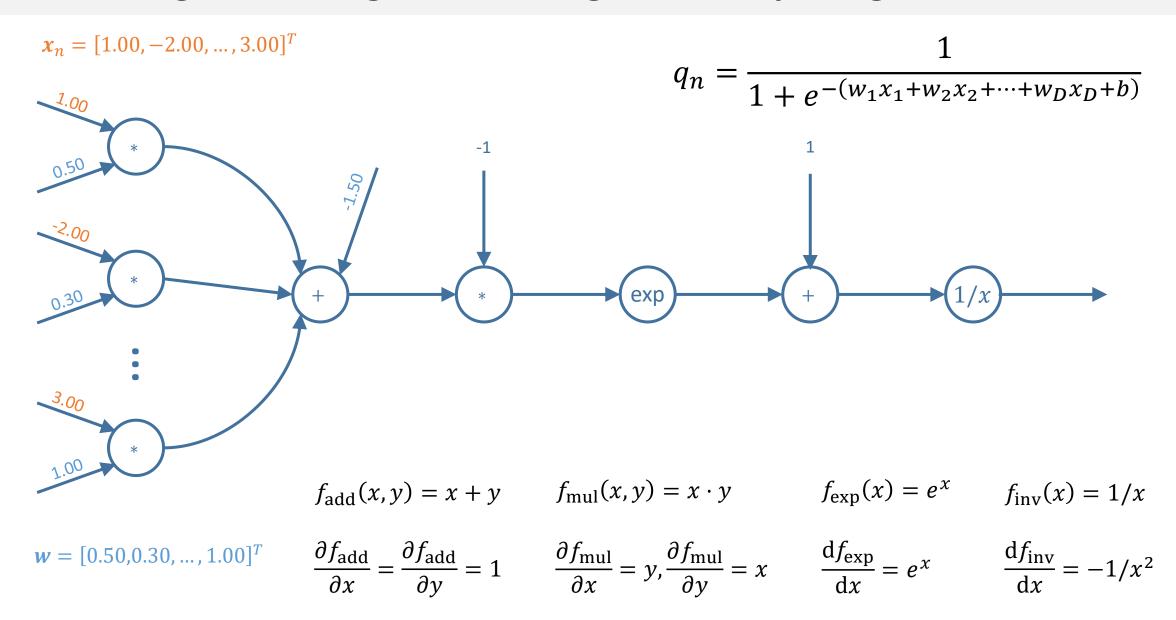
(3)
$$\frac{\partial z}{\partial y} := \frac{\partial z}{\partial z} \cdot \frac{\partial z}{\partial y} = 2 \cdot y$$

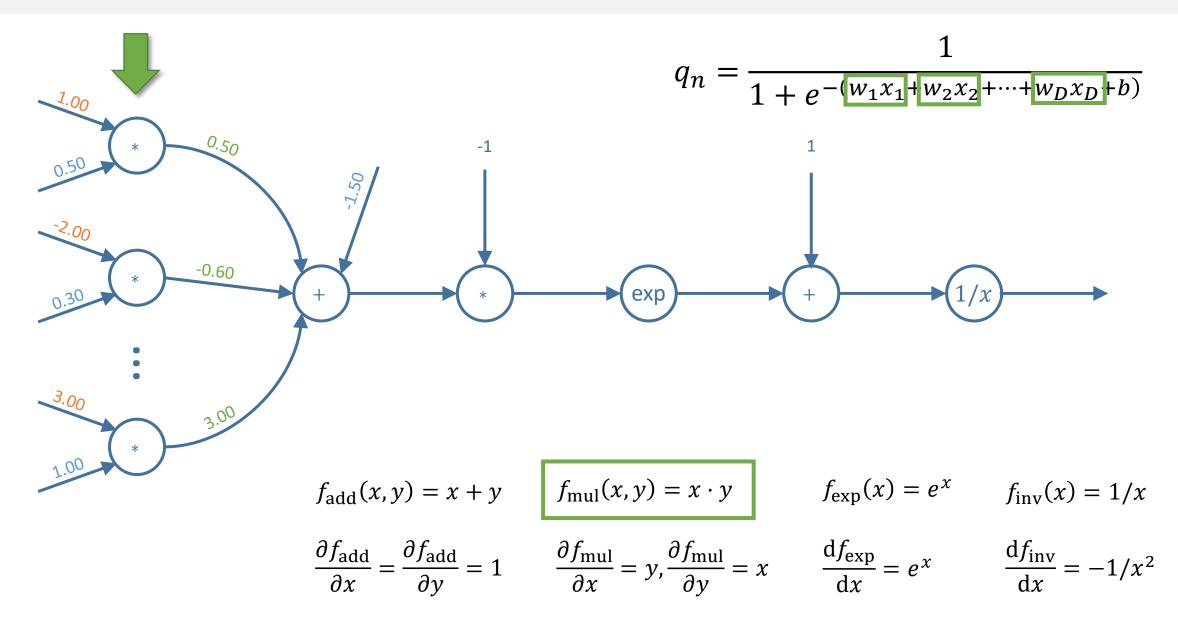
(2)
$$\frac{\partial z}{\partial x_1} := \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_1} = \frac{\partial z}{\partial y}$$
$$\frac{\partial z}{\partial x_2'} := \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_2'} = \frac{\partial z}{\partial y}$$

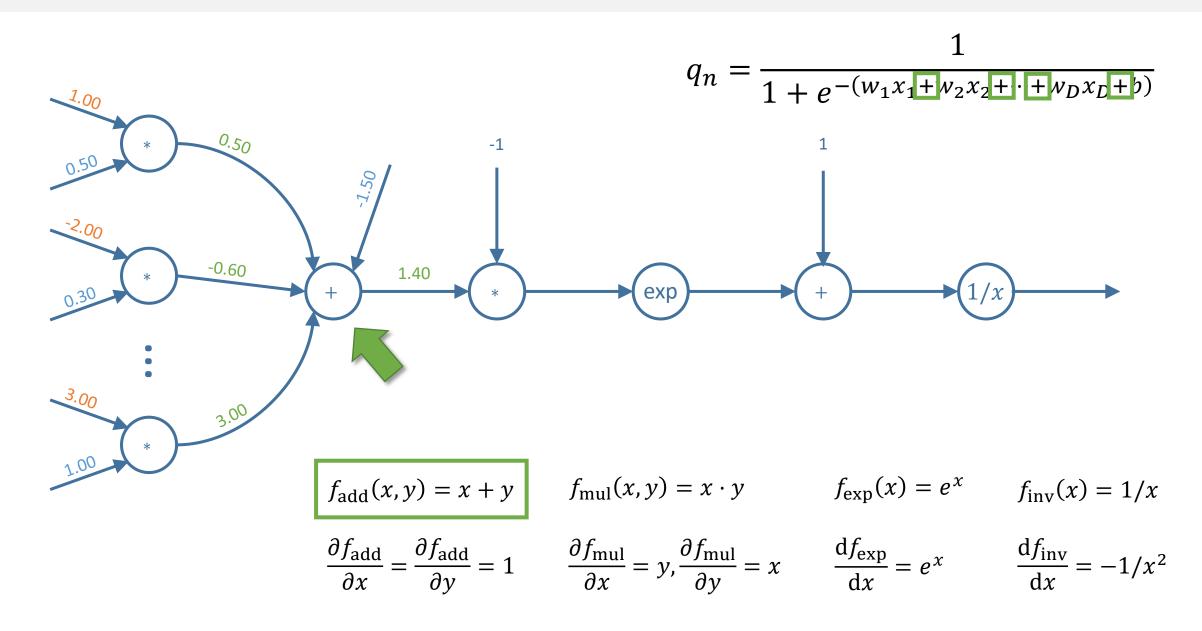
$$(1) \qquad \frac{\partial z}{\partial x_2} := \frac{\partial z}{\partial x_2'} \cdot \frac{\partial x_2'}{\partial x_2} = \frac{\partial z}{\partial x_2'} \cdot 3$$

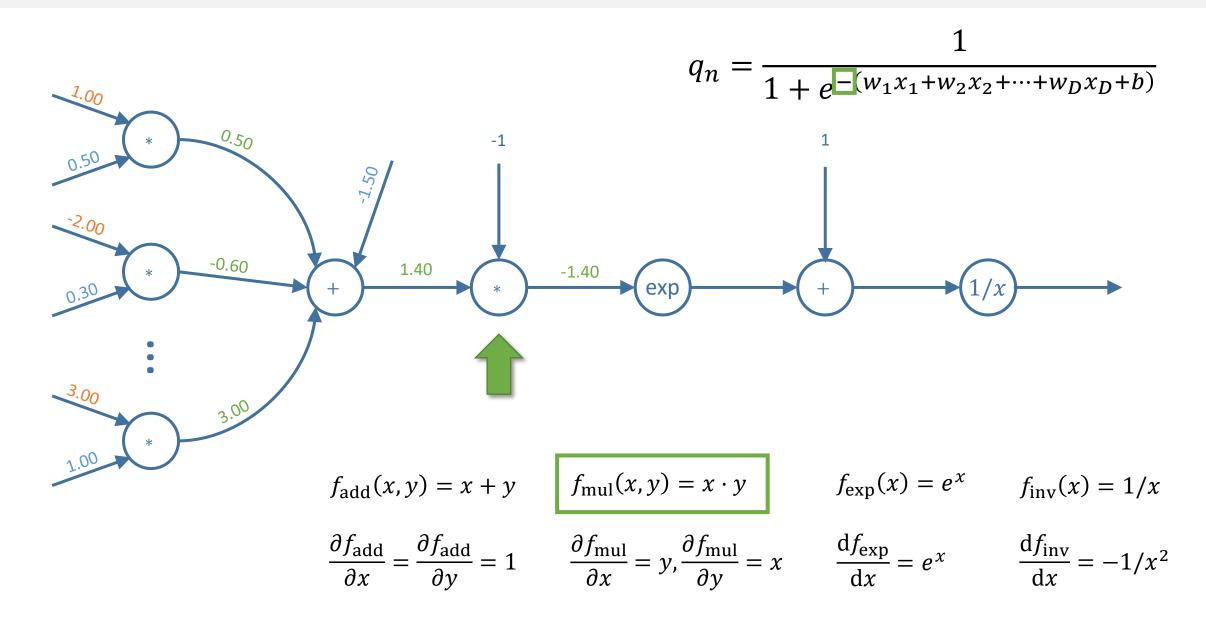
```
def foo_with_backprop(x1, x2):
   # forward
  x2_{-} = 3. * x2 # (1)
 y = x1 + x2_ \# (2)
   z = y ** 2. # (3)
   # backward
   dz = 1. # (4)
   dy = dz * 2. * y # (3)
   dx1 = dy 		 # (2)
   dx2_ = dy  # (2)
   dx2 = dx2_* 3. # (1)
   return z, (dx1, dx2)
```

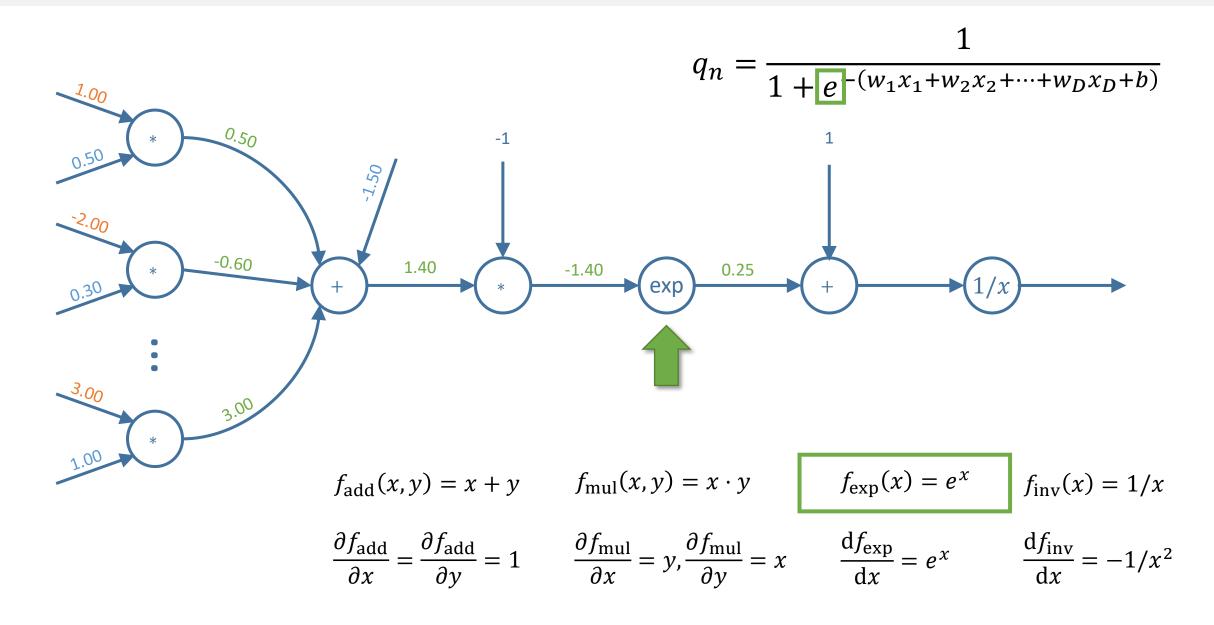
```
>>> foo_with_backprop(1., 2.)
(49.0, (14.0, 42.0))
```

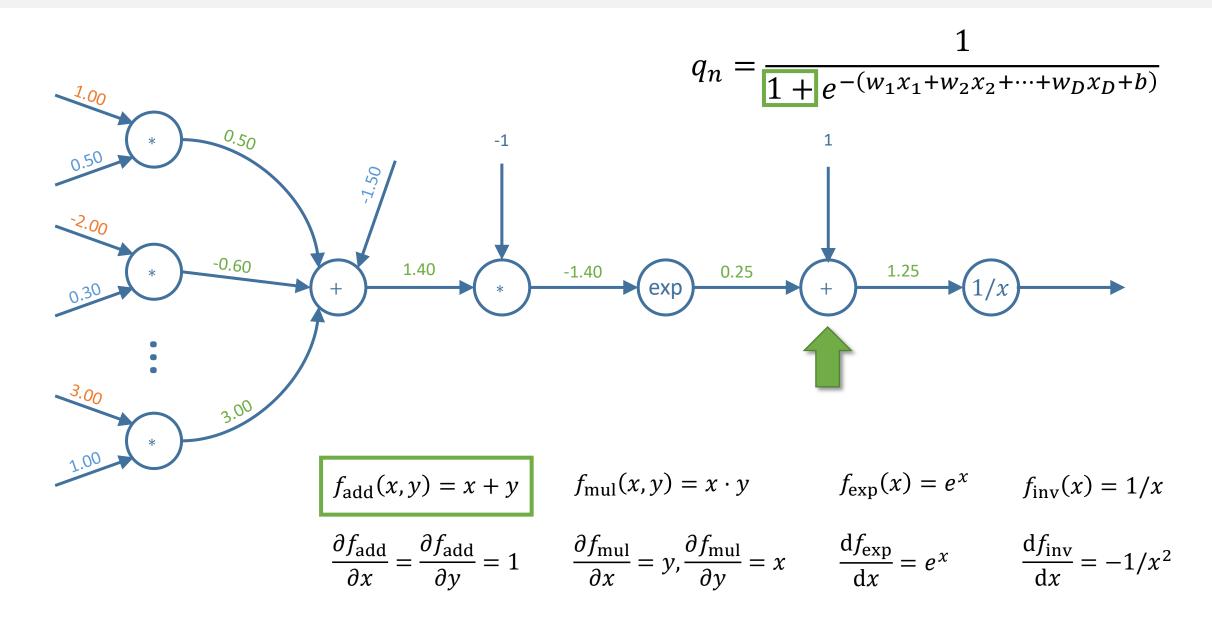

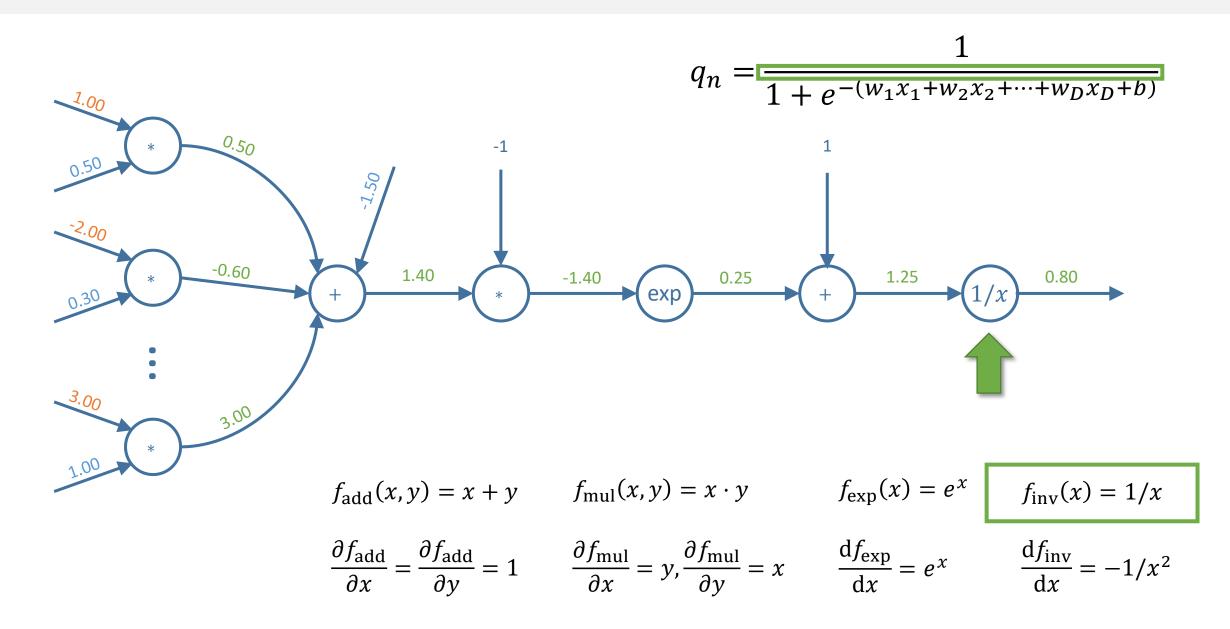

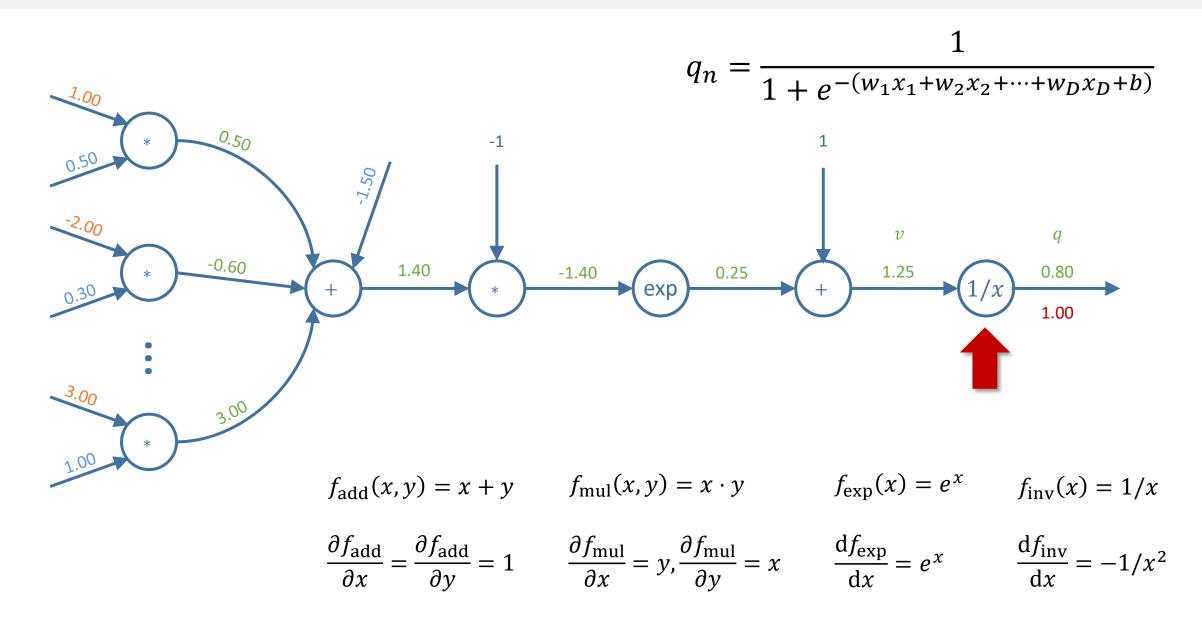

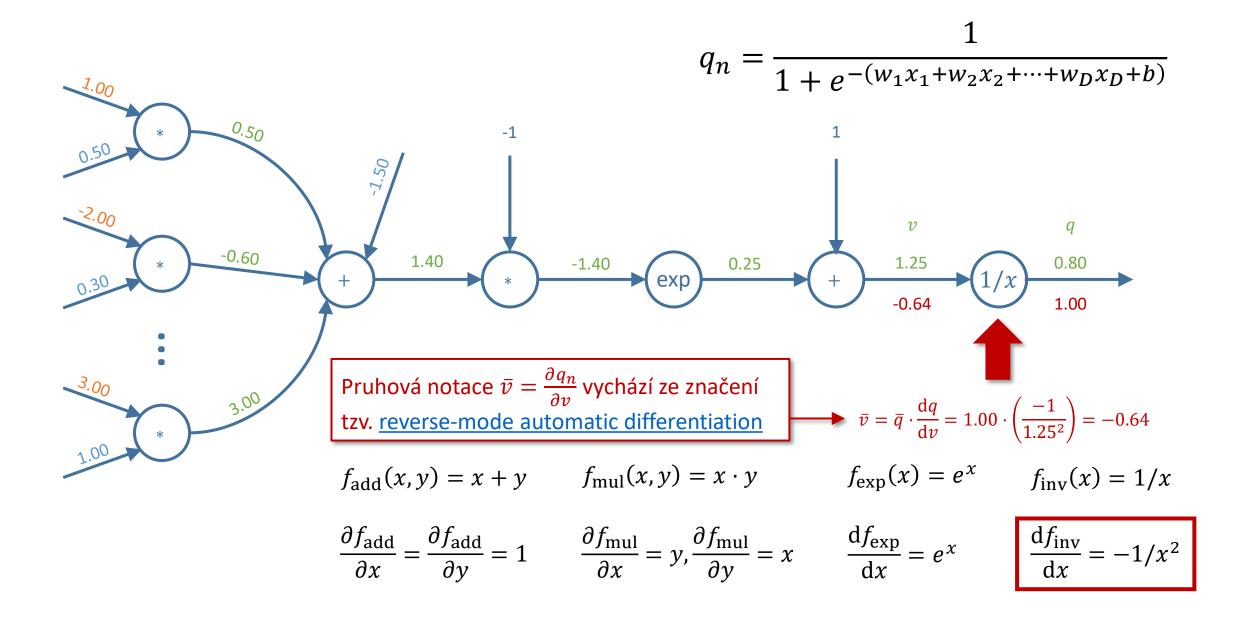

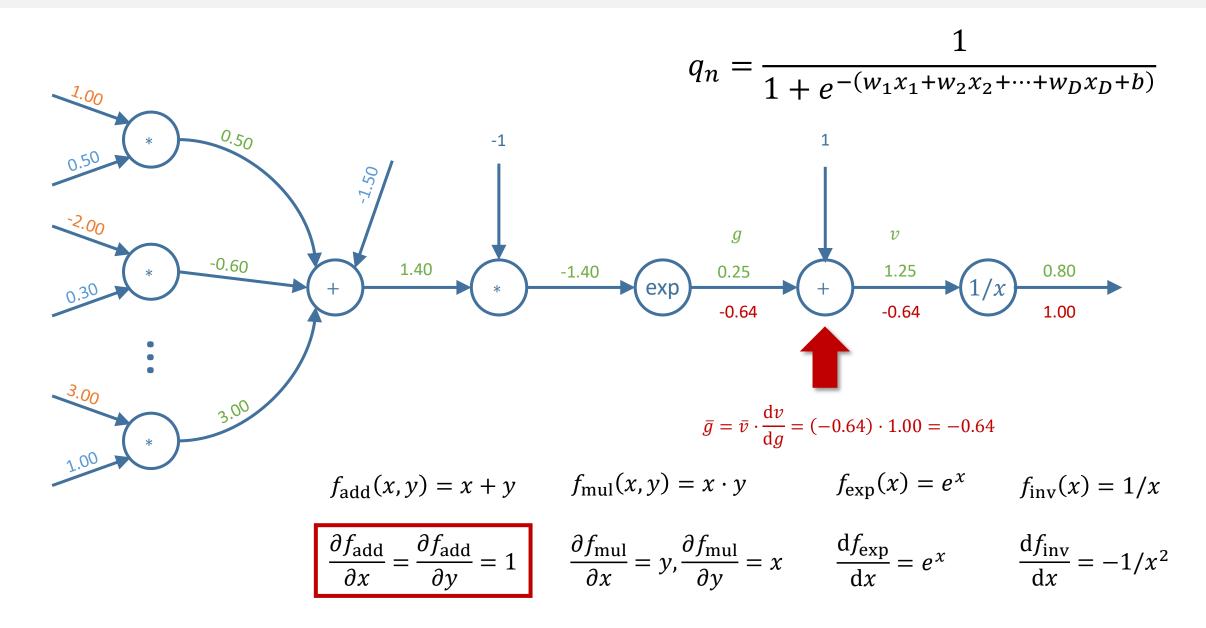

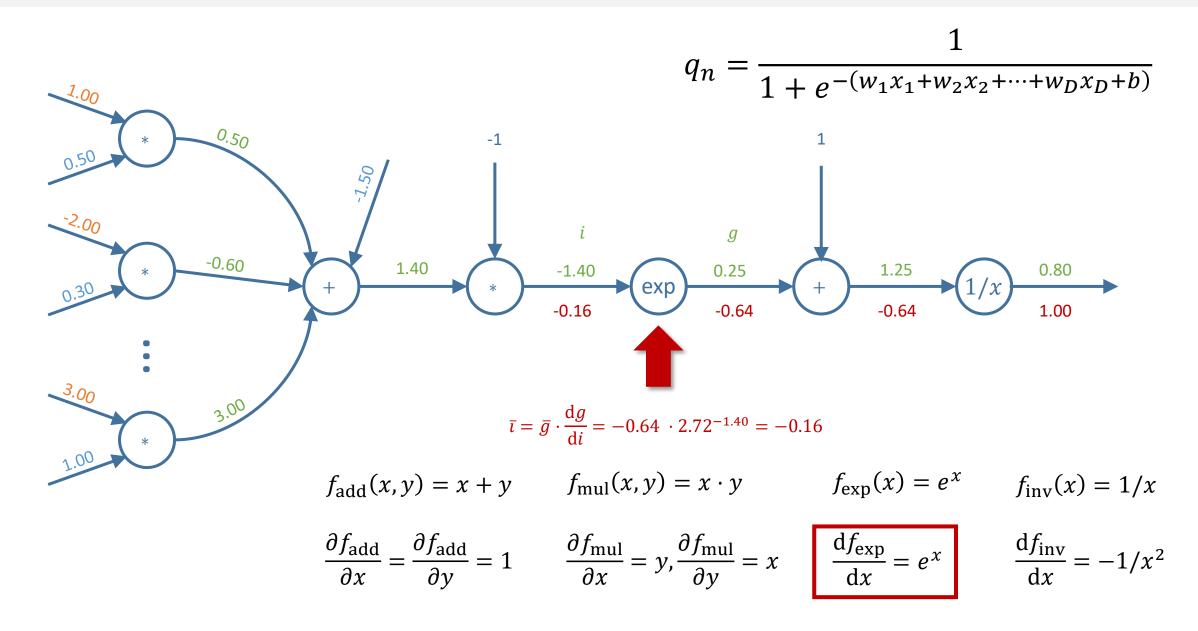

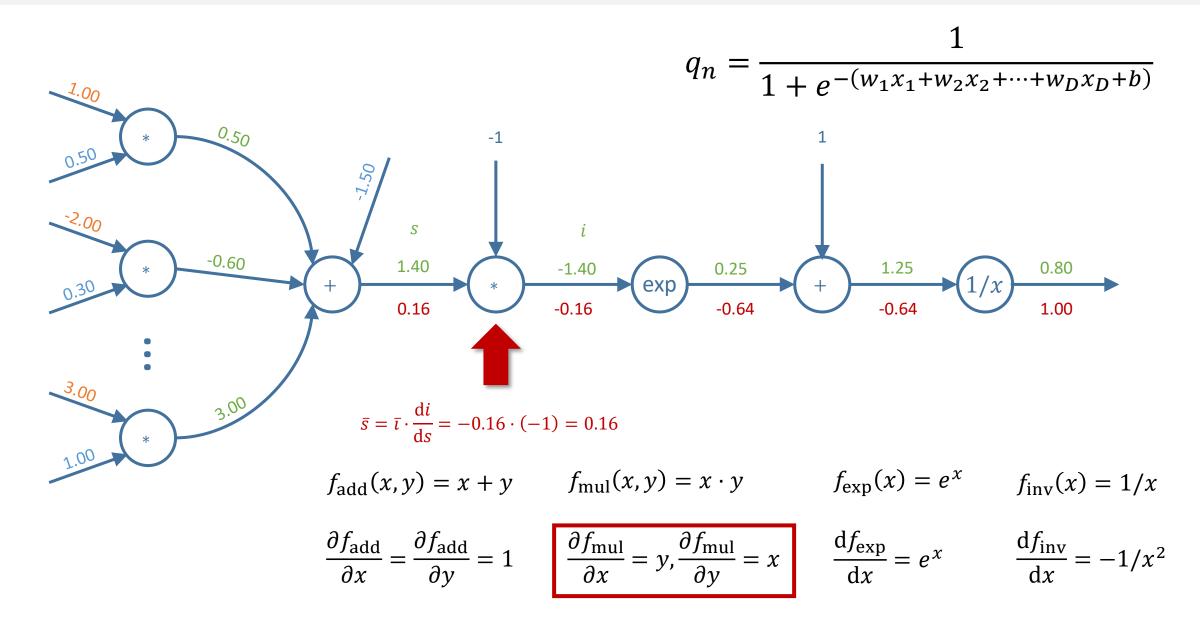

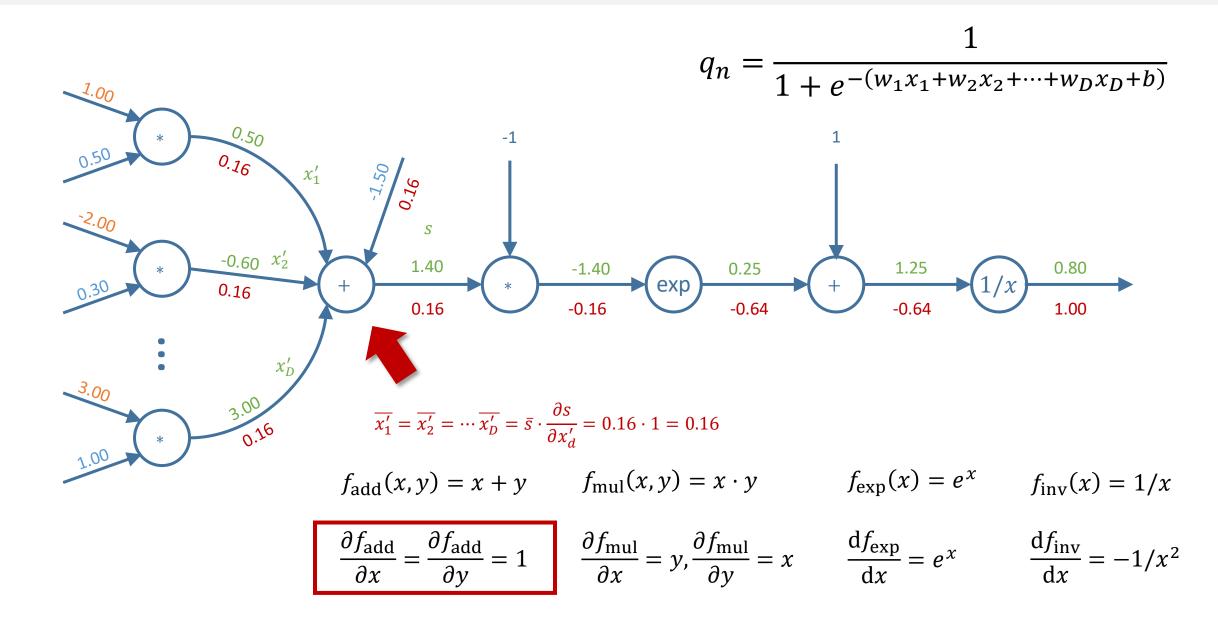

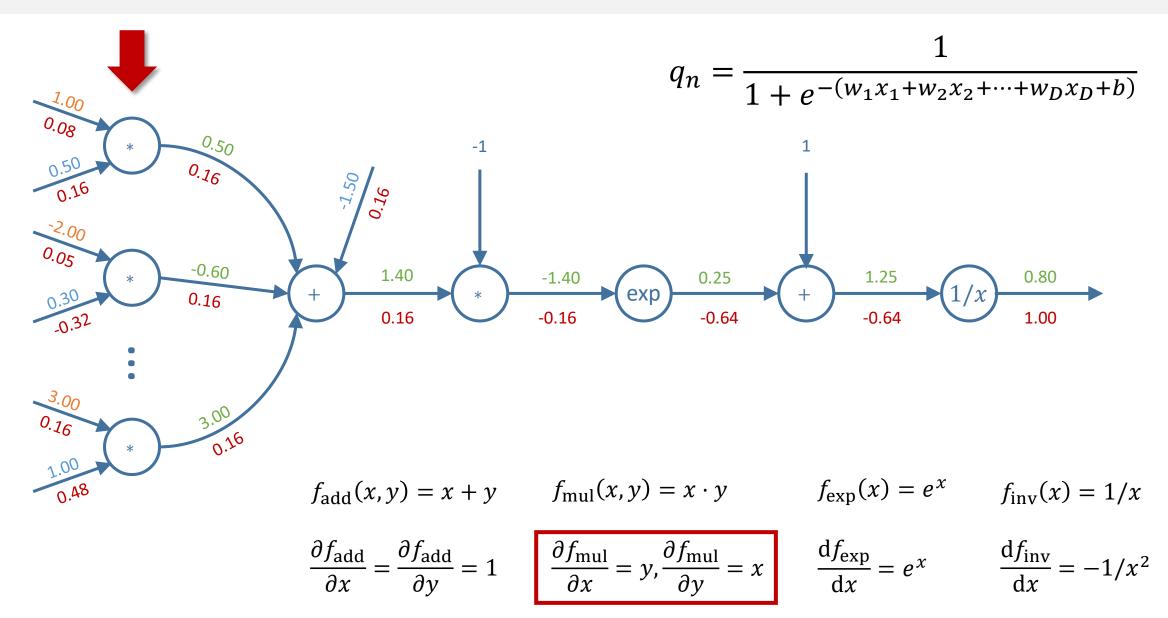

Zpětná propagace pro binární logistickou regresi* v Pythonu

```
q_n = \frac{1}{1 + e^{-(w_1 x_1 + w_2 x_2 + \dots + w_D x_D + b)}}
```

```
def linear_sigmoid_with_backprop(x, w, b):
   # forward
   x_{-} = [xi * wi for (xi, wi) in zip(x, w)] # (1) mull
   1 = sum(x)
                                                # (2) add1
   s = 1 + b
                                                # (3) add2
   i = -1. * s
                                                # (4) mul2
   g = 2.718 ** i
                                                # (5) exp1
   v = g + 1.
                                                # (6) add3
> q = 1. / v
                                                # (7) inv1
   # backward
    dq = 1
   dv = dq * -1. / v ** 2
                                                      # (7) inv1
   dg = dv
                                                      # (6) add3
   di = dg * g
                                                      # (5) exp1
   ds = -di
                                                      # (4) mul2
\rightarrow db = ds
                                                      # (3) add2
    dx = [ds] * len(x)
                                                      # (2) add1
\triangleright dw = [dx_i * xi for (dx_i, xi) in zip(dx_, x)] # (1) mull
\Rightarrow dx = [dx i * wi for (dx i, wi) in zip(dx , w)] # (1) mull
   return q, (dx, dw, db)
```

```
f_{\text{add}}(x, y) = x + y
\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1
```

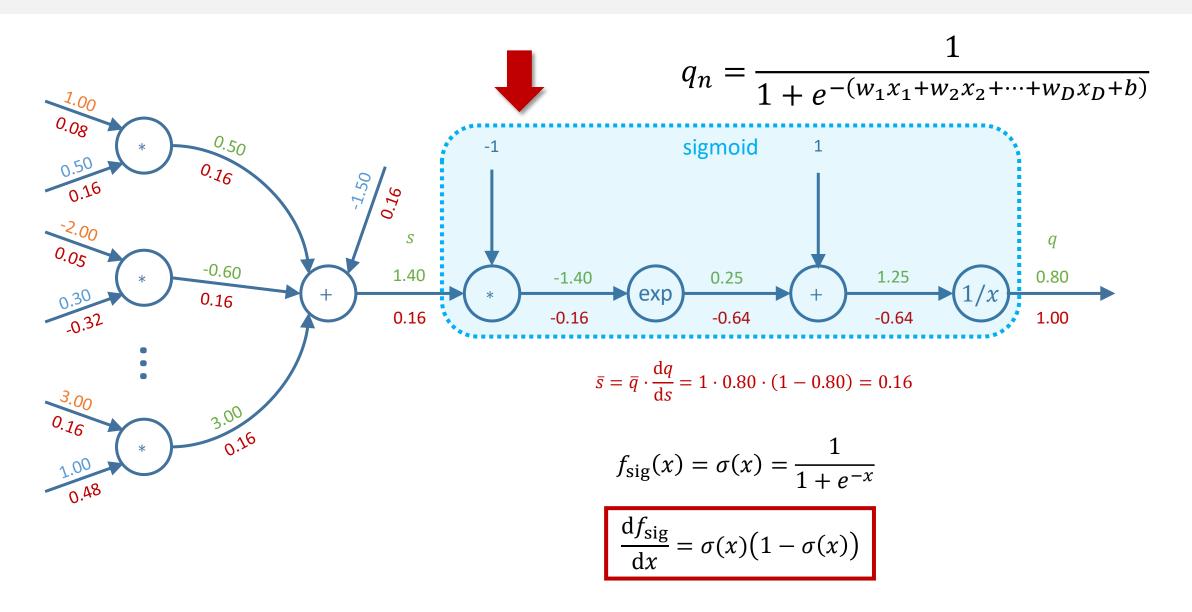
$$f_{\text{exp}}(x) = e^x$$
 $f_{\text{inv}}(x) = 1/x$
$$\frac{df_{\text{exp}}}{dx} = e^x$$

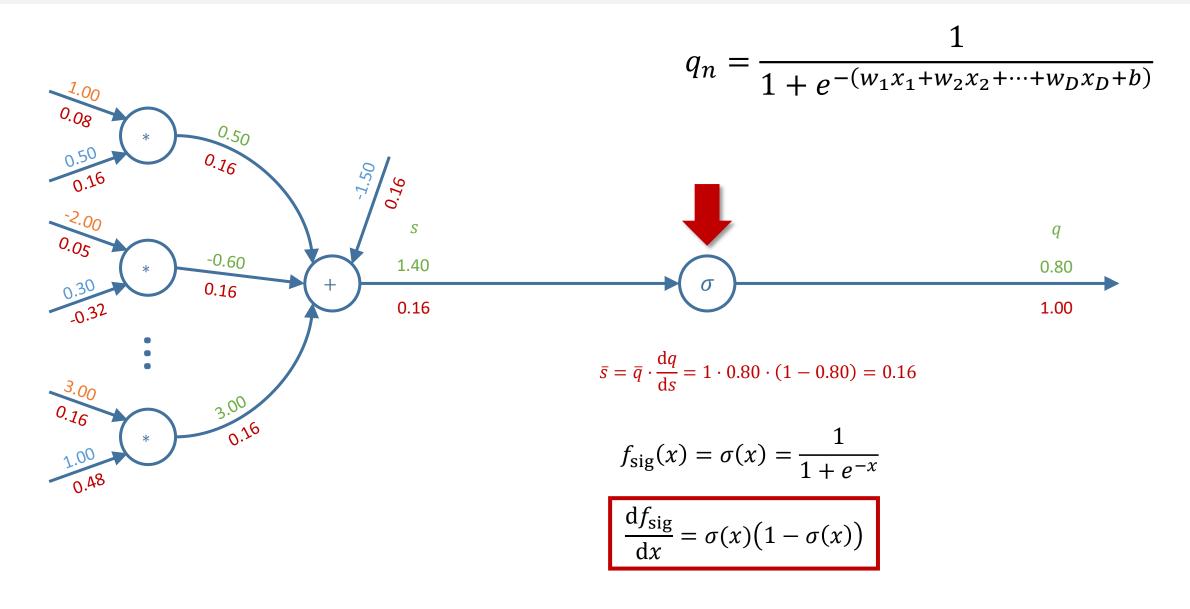
$$\frac{df_{\text{inv}}}{dx} = -1/x^2$$

 $f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$

 $\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$

```
>>> linear_sigmoid_with_backprop(
>>> [1., -2., 3.],
>>> [0.5, 0.3, 1.],
>>> -1.5
>>> )
(0.802,
  ([0.0793, 0.0476, 0.1586988],
  [0.1586988, -0.317, 0.476],
   0.15869881881212394)
)
```


Zpětná propagace pro binární logistickou regresi* v Pythonu

$$q_n = \frac{1}{1 + e^{-(w_1 x_1 + w_2 x_2 + \dots + w_D x_D + b)}}$$

```
def linear_sigmoid_with_backprop(x, w, b):
   # forward
   x_{-} = [xi * wi for (xi, wi) in zip(x, w)] # (1) mull
   1 = sum(x)
                                       # (2) add1
                                   # (3) add2
   s = 1 + b
\Rightarrow q = 1. / (1. + 2.718 ** (-s)) # (4) sig1
   # backward
   dq = 1
   ds = dq * q * (1. - q)
                                             # (4) sig1
\rightarrow db = ds
                                             # (3) add2
   dx = [ds] * len(x)
                                             # (2) add1
\rightarrow dw = [dx_i * xi for (dx_i, xi) in zip(dx_, x)] # (1) mull
return q, (dx, dw, db)
```

```
f_{\text{add}}(x, y) = x + y f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1 \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x
```

```
f_{\text{sig}}(x) = \sigma(x) = \frac{1}{1 + e^{-x}}
\frac{df_{\text{sig}}}{dx} = \sigma(x) (1 - \sigma(x))
```

```
>>> linear_sigmoid_with_backprop(
>>> [1., -2., 3.],
>>> [0.5, 0.3, 1.],
>>> -1.5
>>> )
(0.802,
  ([0.0793, 0.0476, 0.1586988],
  [0.1586988, -0.317, 0.476],
   0.15869881881212394)
)
```

Zpětná propagace obecně (zrhuba a ošklivě)

Pokud máme složenou funkci

$$y_N = f_N(f_{...}(f_2(f_1(x), x), x), x)$$

kde

- $x = [x_1, ..., x_D]^T$ • $y_N \in \mathbb{R}$ Uvažujeme M vstupů (vektor) a 1 výstup (skalár)
- Funkci f můžeme rozvinout jako

$$y_N \coloneqq f_N(y_{N-1}, x)$$

Chceme spočítat gradient

$$\overline{\boldsymbol{x}} = [\overline{x_1}, \dots, \overline{x_D}]^{\top} = \nabla y_N = \left[\frac{\partial y_N}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial y_N}{\partial x_D}\right]^{\top}$$

• Zpětná propagace pro výpočet \overline{x} spočívá v aplikaci řetízkového pravidla jednotlivých dílčích funkcí f_n v pořadí f_N , f_{N-1} , ..., f_1 , tj.

$$\overline{y_{N-1}} \coloneqq \frac{\partial f_N(\mathbf{y}_{N-1}, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{y}_{N-1}}$$

$$\overline{y_{N-2}} \coloneqq \overline{y_{N-1}} \cdot \frac{\partial f_{N-1}(\mathbf{y}_{N-2}, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{y}_{N-2}}$$

...

$$\left[\overline{y_1} \coloneqq \overline{y_2} \cdot \frac{\partial f_2(y_1, x)}{\partial y_1} \right] \\
\overline{x} \coloneqq \overline{y_1} \cdot \frac{\partial f_1(x)}{\partial x} + \sum_{n=2}^{N} \overline{y_n} \cdot \frac{\partial f_n(y_{n-1}, x)}{\partial x} \right]$$

Zpětná propagace obecně (zrhuba a ošklivě)

Pokud máme složenou funkci

$$y_N = f_N(f_{...}(f_2(f_1(x), x), x), x)$$

kde

- $x = [x_1, ..., x_D]^{\mathsf{T}}$
- $y_N \in \mathbb{R}$
- Funkci f můžeme rozvinout jako

$$y_1 \coloneqq f_1(x)$$

$$y_2 \coloneqq f_2(y_1(x))$$

$$\vdots$$

$$y_N \coloneqq f_N(y_{N-1}(x))$$

Chceme spočítat gradient

$$\overline{\boldsymbol{x}} = [\overline{x_1}, \dots, \overline{x_D}]^{\mathsf{T}} = \nabla y_N = \left[\frac{\partial y_N}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial y_N}{\partial x_D}\right]^{\mathsf{T}}$$

• Zpětná propagace pro výpočet \overline{x} spočívá v aplikaci řetízkového pravidla jednotlivých dílčích funkcí f_n v pořadí f_N , f_{N-1} , ..., f_1 , tj.

$$\overline{y_{N-1}} \coloneqq \frac{\partial f_N(y_{N-1}, x)}{\partial y_{N-1}}$$

$$\overline{y_{N-2}} \coloneqq \overline{y_{N-1}} \cdot \frac{\partial f_{N-1}(y_{N-2}, x)}{\partial y_{N-2}}$$

Každá f_n může být obecně závislá na jakémkoliv vstupu

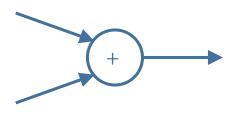
$$\overline{y_1} \coloneqq \overline{y_2} \cdot \frac{\partial f_2(y_1, x)}{\partial y_1}$$

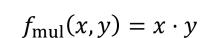
$$\overline{x} \coloneqq \overline{y_1} \cdot \frac{\partial f_1(x)}{\partial x} \left[+ \sum_{n=2}^{N} \overline{y_n} \cdot \frac{\partial f_n(y_{n-1}, x)}{\partial x} \right]$$

Modularizace zpětné propagace

Druhy operací

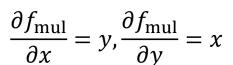
- Např. ve funkci linear_sigmoid se v grafu opakují pouze 4 typy operací (<u>"vrstev"</u>) i jejich řetízkových pravidel:
 - 1. součet
 - 2. násobení
 - 3. exponenciální funkce
 - 4. inverze

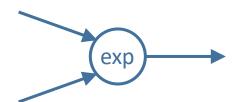

$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

 $f_{\text{add}}(x, y) = x + y$

$$f_{\exp}(x) = e^x$$

$$\frac{\partial f_{\rm exp}}{\partial x} = e^x$$

$$f_{\rm inv}(x) = 1/x$$

$$\frac{\partial f_{\rm inv}}{\partial x} = -1/x^2$$

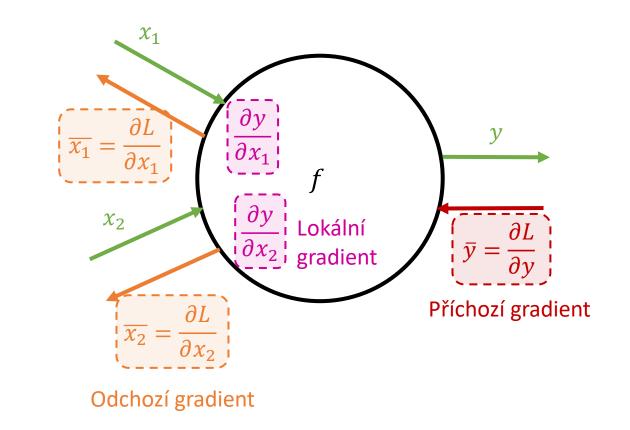
Uzel grafu a lokální gradient

- Na funkce lze nahlížet jako na orientovaný výpočetní graf
- Jednotlivé operace jsou uzly
- Hrany jsou proměnné a zároveň repezentují návaznosti vstupů a výstupů
- Dopředný průchod je

$$y = f(x_1, \dots, x_D)$$

 Zpětný průchod je aplikace řetízkového pravidla

$$\left[\frac{\partial L}{\partial x_d} \right] = \left[\frac{\partial L}{\partial y} \right] \cdot \left[\frac{\partial y}{\partial x_d} \right]$$

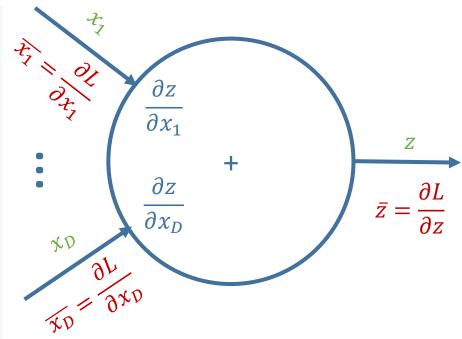

pruhová notace: https://people.maths.ox.ac.uk/gilesm/files/NA-08-01.pdf

Příklad: Operace sčítání jako uzel ve výpočetním grafu

```
class Sum(Function):
    @staticmethod
    def forward(x: np.ndarray):
        [z = np.sum(x)]
        cache = x.shape,
        return z, cache

    @staticmethod
    def backward(dz: np.ndarray, cache: tuple):
        x_shape, = cache
        [dx = dz * np.ones(x_shape)] # retizkove pravidlo
        return dx
```


forward:

lokální gradient:

backward:

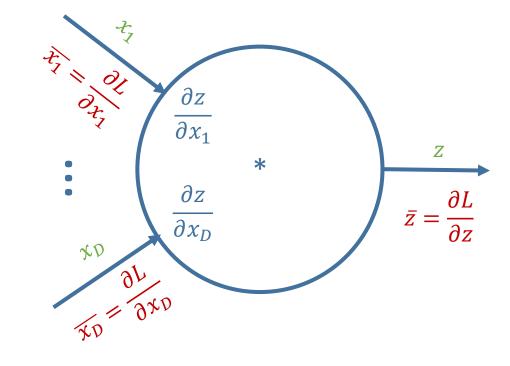
$$z = \sum_{d=1}^{D} x_d$$

$$\frac{\partial z}{\partial x_d} = 1$$

$$\left[\overline{oldsymbol{x}} = [ar{z}, ..., ar{z}]^{\mathsf{T}}
ight]$$

ve zpětném režimu "rozdistribuje" příchozí gradient do všech vstupů:

Příklad: Operace násobení jako uzel ve výpočetním grafu

forward:

lokální gradient:

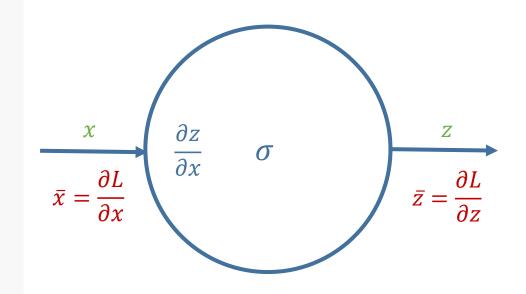
backward:

$$z = \prod_{d=1}^{D} x_d$$

$$\frac{\partial z}{\partial x_d} = \prod_{i \neq d} x_i = \frac{z}{x_d}$$

$$\overline{\boldsymbol{x}} = \left[\frac{\overline{z} \cdot z}{x_1}, \dots, \frac{\overline{z} \cdot z}{x_D}\right]^{\mathsf{T}}$$

Příklad: Funkce sigmoid jako uzel ve výpočetním grafu

forward:

lokální gradient:

backward:

$$z = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

$$\frac{\partial z}{\partial x} = z \cdot (1 - z)$$

$$\overline{\boldsymbol{x}} = \overline{z} \cdot z \cdot (1 - z)$$

Příklad: definice vlastní funkce v PyTorch

```
class MulConstant(torch.autograd.Function):
    @staticmethod
    def forward(tensor, constant):
        return tensor * constant
                                          Definujeme dopředný průchod násobení
    @staticmethod
    def setup context(ctx, inputs, output):
        # ctx is a context object that can be used to stash information
        # for backward computation
        tensor, constant = inputs
        ctx.constant = constant
    @staticmethod
    def backward(ctx, grad output):
        # We return as many input gradients as there were arguments.
                                                                            Definujeme zpětný
        # Gradients of non-Tensor arguments to forward must be None.
                                                                            průchod násobení
        return grad_output * ctx.constant, None
```

Příklad: https://pytorch.org/docs/stable/notes/extending.html

Příklad: implementace lineární vrstvy v PyTorch pro MKLDNN

https://github.com/pytorch/pytorch/blob/5ed60477a7cd930298dbdab71046ec62024427c4/aten/src/ATen/native/mkldnn/Linear.cpp#L59

```
Tensor mkldnn linear(
••• 59
               const Tensor& self,
   60
               const Tensor& weight t, const c10::optional<Tensor>& bias opt) {
   61
             // See [Note: hacky wrapper removal for optional tensor]
   62
             c10::MaybeOwned<Tensor> bias maybe owned = at::borrow from optional tensor(bias opt);
   63
             const Tensor& bias = *bias maybe owned;
   64
    • • •
             ideep::tensor y;
   87
             if (bias.defined()) {
   88
               const ideep::tensor b = itensor from tensor(bias);
   89
                                                                           Definice dopředného průchodu
               ideep::inner_product_forward::compute(x, w, b, y);
   90
             } else {
   91
               ideep::inner product forward::compute(x, w, y);
   92
   93
                                                                                    f(x, w, b) = w \cdot x + b
```

Příklad: implementace lineární vrstvy v PyTorch pro MKLDNN

https://github.com/pytorch/pytorch/blob/5ed60477a7cd930298dbdab71046ec62024427c4/aten/src/ATen/native/mkldnn/Linear.cpp#L167C13-L167C13

```
167
        std::tuple<Tensor, Tensor, Tensor> mkldnn linear backward(
168
            const Tensor& input, const Tensor& grad output,
                                                                             Gradient na vstup x
169
            const Tensor& weight, std::array<bool,3> output mask) {
170
          Tensor grad input, grad weight, grad bias;
          if (output mask[0]) {
171
            grad input = at::mkldnn linear backward input(input.sizes(), grad output, weight);
172
173
174
          if (output mask[1] || output mask[2]) {
175
            std::tie(grad weight, grad bias) = at::mkldnn linear backward weights(grad output, input, weight, output mask[2]);
176
177
          return std::tuple<Tensor, Tensor, Tensor>{grad input, grad weight, grad bias};
178
                                                                              Gradient na parametry (váhy a bias)
```

Příklad: implementace lineární vrstvy v PyTorch pro MKLDNN

https://github.com/pytorch/pytorch/blob/5ed60477a7cd930298dbdab71046ec62024427c4/aten/src/ATen/native/mkldnn/Linear.cpp#L108

```
Tensor mkldnn linear backward input(
108
            IntArrayRef input size, const Tensor& grad output, const Tensor& weight t){
109
          TORCH CHECK(grad output.is mkldnn(),
110
               "mkldnn linear backward: grad output needs to be mkldnn layout");
111
112
          TORCH CHECK(weight t.device().is cpu() && weight t.scalar type() == kFloat,
               "mkldnn linear backward: weight t needs to be a dense tensor");
113
          auto grad output reshaped = grad output.dim() > 2 ?
114
            grad output.reshape({-1, grad output.size(grad output.dim() - 1)}) : grad output;
115
116
117
          ideep::tensor& grady = itensor from mkldnn(grad output reshaped);
          ideep::tensor gradx;
126
          ideep::inner product backward data::compute(
127
128
            grady, w, {input reshaped size.begin(), input reshaped size.end()}, gradx);
```


Řetízkové pravidlo schované v knihovně https://github.com/intel/ideep

Řetízkové pravidlo pro funkce $\mathbb{R}^D \to \mathbb{R}^K$

Jakobián, sigmoid, maticové násobení

Opakované použití jedné proměnné

• Jeden vstup $x \in \mathbb{R}$ je použitý pro výpočet více mezivýsledků $z_k \in \mathbb{R}$

$$z_k = g_k(x)$$

 Konečný výsledek (např. loss) je závislý na obou mezivýsledcích

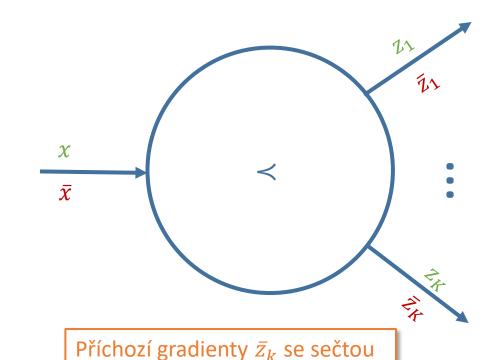
$$L = f(z_1, ..., z_K)$$

= $f(g_1(x), ..., g_K(x))$

 Aplikuje se řetízkové pravidlo pro funkce více proměnnných

$$\frac{\partial L}{\partial x} = \frac{\partial L}{\partial z_1} \cdot \frac{\partial z_1}{\partial x} + \dots + \frac{\partial L}{\partial z_K} \cdot \frac{\partial z_K}{\partial x}$$
$$= \bar{z}_1 \cdot 1 + \dots + \bar{z}_K \cdot 1$$

• Všimněme si duality vůči bloku sčítání

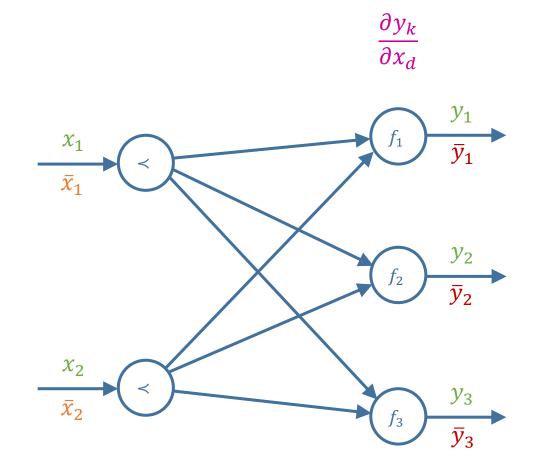

forward: $\mathbf{z} = [x, ..., x]^T$

backward: $\bar{x} = \sum_{k=1}^{K} \bar{z}_k$

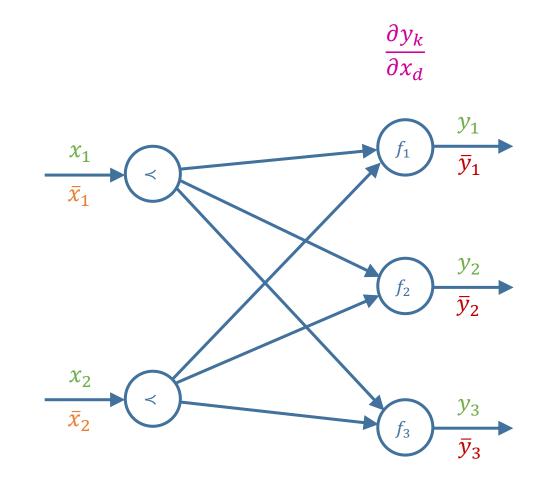
$$\bar{x}_1 = \bar{y}_1 \cdot \frac{\partial y_1}{\partial x_1} + \bar{y}_2 \cdot \frac{\partial y_2}{\partial x_1} + \bar{y}_3 \cdot \frac{\partial y_3}{\partial x_1}$$

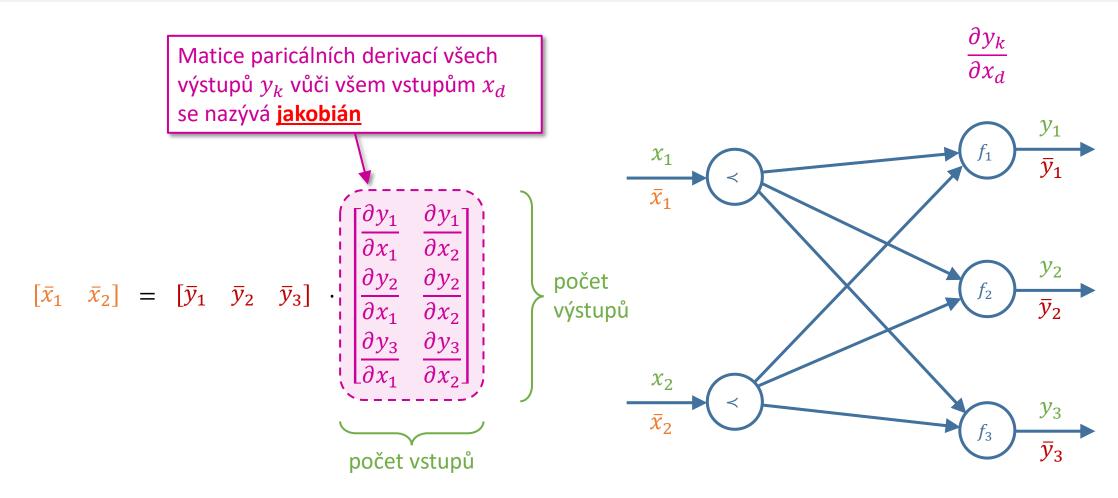
$$\bar{x}_2 = \bar{y}_1 \cdot \frac{\partial y_1}{\partial x_2} + \bar{y}_2 \cdot \frac{\partial y_2}{\partial x_2} + \bar{y}_3 \cdot \frac{\partial y_3}{\partial x_2}$$

$$\bar{x}_1 = [\bar{y}_1 \ \bar{y}_2 \ \bar{y}_3] \cdot \begin{bmatrix} \frac{\partial y_1}{\partial x_1} \\ \frac{\partial y_2}{\partial x_1} \\ \frac{\partial y_3}{\partial x_1} \end{bmatrix}$$

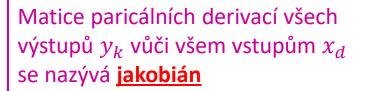
$$\bar{x}_2 = [\bar{y}_1 \quad \bar{y}_2 \quad \bar{y}_3] \cdot \begin{bmatrix} \frac{\bar{y}_1}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_2}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_3}{\partial x_2} \end{bmatrix}$$

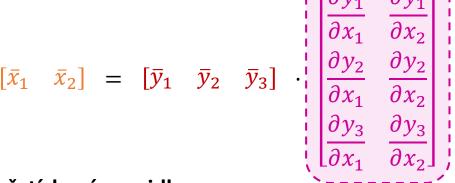

<u>řetízkové pravidlo:</u>

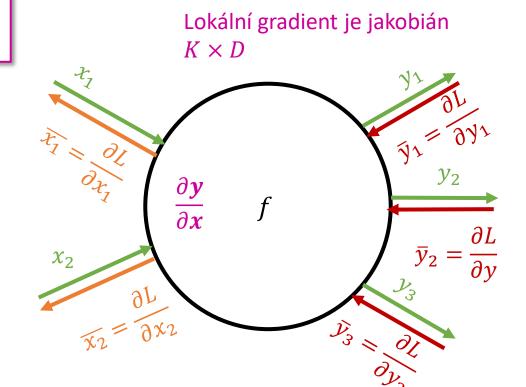
odchozí_gradient = příchozí_gradient x lokální_gradient

řetízkové pravidlo:

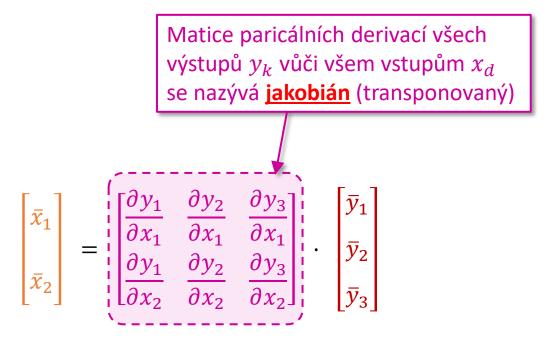
$$\begin{bmatrix} \frac{\partial L}{\partial x} \\ 1 \times D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial L}{\partial y} \\ 1 \times K \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \frac{\partial y}{\partial x} \\ K \times D \end{bmatrix}$$

Odchozí gradient $1 \times D$

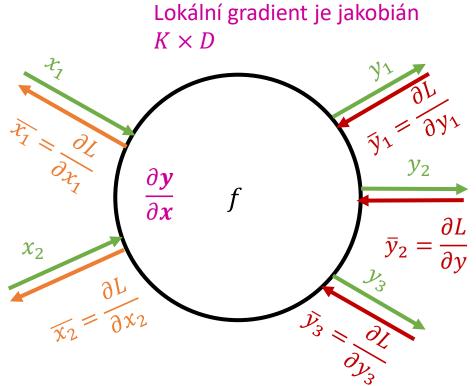
Příchozí gradient $1 \times K$

Řetízkové pravidlo pro funkce více proměnných sloupcově

řetízkové pravidlo sloupcově:

$$\begin{bmatrix}
\frac{\partial L}{\partial \mathbf{x}} \\
D \times 1
\end{bmatrix} = \begin{bmatrix}
\left(\frac{\partial \mathbf{y}}{\partial \mathbf{x}}\right)^{\mathsf{T}} \\
D \times K
\end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix}
\frac{\partial L}{\partial \mathbf{y}} \\
K \times 1
\end{bmatrix}$$

Odchozí gradient $1 \times D$

Příchozí gradient $1 \times K$

Příklad: Vektorová funkce sigmoid jako uzel ve výpočetním grafu

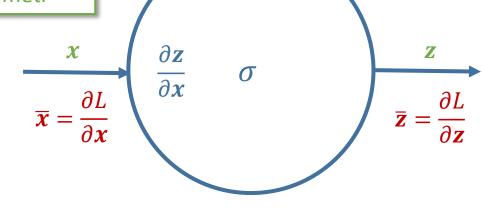
forward:

$$\begin{bmatrix} z_1 \\ \vdots \\ z_D \end{bmatrix} = \sigma \begin{pmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_D \end{bmatrix} \end{pmatrix} = \begin{bmatrix} \sigma(x_1) \\ \vdots \\ \sigma(x_D) \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} \sigma(x_1) \\ \vdots \\ \sigma(x_D) \end{bmatrix}$$

Jakobián má rozměr počet výstupů x počet_vstupů, přitom je řídký →

lokální gradient (jakobián):
$$\frac{\partial \mathbf{z}}{\partial x} = \begin{bmatrix} z_1 \cdot (1 - z_1) & 0 & 0\\ 0 & z_2 \cdot (1 - z_2) & 0\\ 0 & 0 & z_3 \cdot (1 - z_3) \end{bmatrix}$$

backward (řetízkové pravidlo):

$$\begin{bmatrix} \bar{x}_1 \\ \vdots \\ \bar{x}_D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} z_1 \cdot (1-z_1) & 0 & 0 \\ 0 & z_2 \cdot (1-z_2) & 0 \\ 0 & 0 & z_3 \cdot (1-z_3) \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \bar{z}_1 \\ \vdots \\ \bar{z}_D \end{bmatrix}$$
 Navíc spousta zbytečného násobení

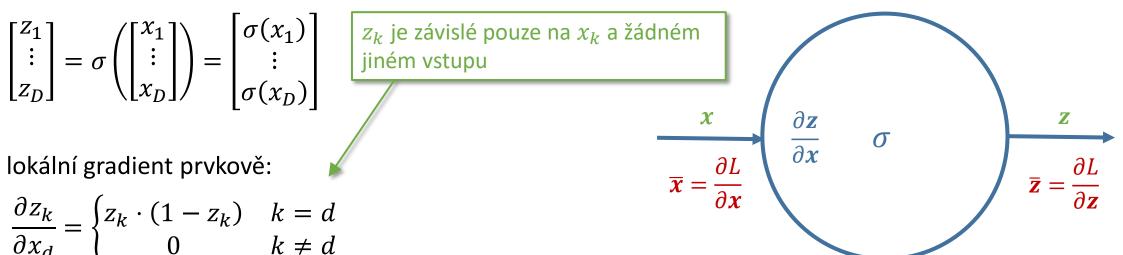
Příklad: Vektorová funkce sigmoid jako uzel ve výpočetním grafu

forward:

$$\begin{bmatrix} z_1 \\ \vdots \\ z_D \end{bmatrix} = \sigma \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_D \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} \sigma(x_1) \\ \vdots \\ \sigma(x_D) \end{bmatrix}$$

lokální gradient prvkově:

$$\frac{\partial z_k}{\partial x_d} = \begin{cases} z_k \cdot (1 - z_k) & k = d \\ 0 & k \neq d \end{cases}$$

backward (řetízkové pravidlo aplikované po prvcích):

$$\begin{bmatrix} \bar{x}_1 \\ \vdots \\ \bar{x}_D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} z_1 \cdot (1 - z_1) \\ \vdots \\ z_K \cdot (1 - z_K) \end{bmatrix} \odot \begin{bmatrix} \bar{z}_1 \\ \vdots \\ \bar{z}_D \end{bmatrix}$$

 $\begin{vmatrix} \bar{x}_1 \\ \vdots \\ \bar{x}_n \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} z_1 \cdot (1 - z_1) \\ \vdots \\ z_n \cdot (1 - z_n) \end{vmatrix} \odot \begin{vmatrix} \bar{z}_1 \\ \vdots \\ \bar{z}_n \end{vmatrix}$ Pouze tolik násobení, kolik je prvků vstupu \rightarrow mnohem efektivnější, přitom ekvivalentní řetízkovému pravidlu s jakobiánem

Příklad: Maticové násobení

forward:

$$\begin{bmatrix} S_{1,1} & S_{1,2} \\ S_{2,1} & S_{2,2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} W_{1,1} & W_{1,2} & W_{1,3} \\ W_{2,1} & W_{2,2} & W_{2,3} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_{1,1} & x_{1,2} \\ x_{2,1} & x_{2,2} \\ x_{3,1} & x_{3,2} \end{bmatrix}$$

$$K \times N \qquad K \times D \qquad D \times N$$

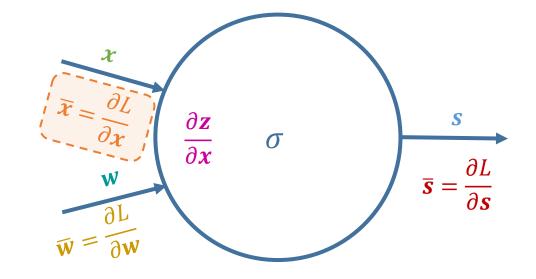
lokální gradient (jakobián):

řádky = počet_výstupů =
$$K \cdot N$$

sloupce = počet_vstupů = $D \cdot N$
rozměr jakobiánu = $(K \cdot N) \times (D \cdot N)$

backward (řetízkové pravidlo) na vstup x:

$$\begin{bmatrix} \bar{x}_{1,1} \\ \vdots \\ \bar{x}_{D,N} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial s_{1,1}}{\partial x_{1,1}} & \dots & \frac{\partial s_{1,1}}{\partial w_{K,D}} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial s_{K,N}}{\partial x_{1,1}} & \dots & \frac{\partial s_{K,N}}{\partial x_{1,1}} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \bar{s}_{1,1} \\ \vdots \\ \bar{s}_{K,N} \end{bmatrix}$$

- Běžné hodnoty pro neuronové sítě jsou např. N=64, D=K=4096
- Jakobián by pak měl $4096 \cdot 64 \cdot 4096 \cdot 64 = 68 \cdot 10^9$ prvků a v paměti při float32 zabíral např. 256 GB!
- Navíc je spousta prvků v matici nulová → zbytečná násobení
- Mechanická aplikace řetízkového pravidla s jakobiánem proto není praktická

Příklad: Maticové násobení

forward:

$$\begin{bmatrix} S_{1,1} & S_{1,2} \\ S_{2,1} & S_{2,2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} W_{1,1} & W_{1,2} & W_{1,3} \\ W_{2,1} & W_{2,2} & W_{2,3} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_{1,1} & x_{1,2} \\ x_{2,1} & x_{2,2} \\ x_{3,1} & x_{3,2} \end{bmatrix}$$

$$K \times N \qquad K \times D \qquad D \times N$$

lokální gradient prvkově:

$$\frac{\partial s_{k,m}}{\partial x_{d,n}} = \begin{cases} w_{k,d} & \text{pokud } m = n \\ 0 & \text{jinak} \end{cases}$$

hodnoty v m-tém sloupci s závisejí pouze na m-tém sloupci s jinde je gradient nula

backward (řetízkové pravidlo pro \overline{x}):

$$\overline{x} = w^{\mathsf{T}} \cdot \overline{s}$$
aplikujeme $w_{:,d} \cdot \overline{s}_{:,n}$ pro všechny (d, n)

pro každé $\bar{x}_{d,n}$ aplikujeme řetízkové pravidlo pro funkce více proměnných:

d-tý sloupec w krát n-tý sloupec \overline{s}

Příklad: Maticové násobení

forward:

$$\begin{bmatrix} S_{1,1} & S_{1,2} \\ S_{2,1} & S_{2,2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} W_{1,1} & W_{1,2} & W_{1,3} \\ W_{2,1} & W_{2,2} & W_{2,3} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \chi_{1,1} & \chi_{1,2} \\ \chi_{2,1} & \chi_{2,2} \\ \chi_{3,1} & \chi_{3,2} \end{bmatrix}$$

$$K \times N \qquad K \times D \qquad D \times N$$

lokální gradient prvkově:

$$\frac{\partial s_{k,m}}{\partial x_{d,n}} = \begin{cases} w_{k,d} & \text{pokud } m = n \\ 0 & \text{jinak} \end{cases}$$

hodnoty v m-tém sloupci s závisejí pouze na m-tém sloupci s jinde je gradient nula

backward (řetízkové pravidlo pro \overline{x}):

$$\overline{\overline{x}} = \overline{w}^{\mathsf{T}} \cdot \overline{\mathbf{S}}$$
aplikujeme $\overline{w}_{::d} \cdot \overline{\mathbf{S}}_{::n}$ pro všechny (d, n)

Jakákoliv proměnná x a gradient na ní $\bar{x} = \partial L/\partial x$ musí mít vždy shodné rozměry!

backward (řetízkové pravidlo pro \overline{w}):

$$\overline{\boldsymbol{w}} = \overline{\boldsymbol{s}} \cdot \boldsymbol{x}^{\mathsf{T}}$$

Reverzní automatické derivování

Autograd

Reverzní automatické derivování

Popsaný způsob zpětné propagace, kdy máme funkci $f: \mathbb{R}^D \to \mathbb{R}$

$$z = f(x_1, \dots, x_D)$$

která mapuje

- vektor vstupů $\mathbf{x} = [x_1, ..., x_D]^T$ (\mathbf{x} mohou být např. parametry klasifikátoru)
- na skalár z (např. hodnota klasifikačního lossu na trénovacím datasetu)

a my opakovanou aplikací řetízkového pravidla zpětně od z k x počítáme gradient

$$\nabla f(\boldsymbol{x}) = \left[\frac{\partial f}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial f}{\partial x_D}\right] = \overline{\boldsymbol{x}} \quad \text{Reverse-mode AD počítá}$$
"jak každý ze vstupů funkce ovlivňuje její výstupní (skalární) hodnotu?"

se označuje jako <u>reverzní automatické derivování</u>

- Reverse-mode automatic differentiation
- https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation
- Funkce f může být libovolně složitá, musí ovšem být složena ze základních diferencovatelných operací, u nichž umíme spočítat zpětný průchod řetízkovým pravidlem

Implementace reverzního automatického derivování

- Problém: jak budeme reprezentovat výpočetní graf?
- Existuje mnoho různých implementací
- Deklarativní způsob
 - např. Google tensorflow v1
 - nejprve sestavíme výpočetní graf z připravených bloků ve frameworku
 - poté voláme s konkrétními daty
 - graf se po vytvoření už nemění

```
# Create model
def neural_net(x):
    # Hidden fully connected layer with 256 neurons
    layer_1 = tf.add(tf.matmul(x, weights['h1']), biases['b1'])
    # Hidden fully connected layer with 256 neurons
    layer_2 = tf.add(tf.matmul(layer_1, weights['h2']), biases['b2'])
    # Output fully connected layer with a neuron for each class
    out_layer = tf.matmul(layer_2, weights['out']) + biases['out']
    return out_layer
```

```
# Construct model
logits = neural net(X)
prediction = tf.nn.softmax(logits)
# Define loss and optimizer
loss_op = tf.reduce_mean(tf.nn.softmax_cross_entropy with logits(
    logits=logits, labels=Y))
optimizer = tf.train.AdamOptimizer(learning rate=learning rate)
train op = optimizer.minimize(loss op)
# Fvaluate model
correct pred = tf.equal(tf.argmax(prediction, 1), tf.argmax(Y, 1))
accuracy = tf.reduce_mean(tf.cast(correct pred, tf.float32))
# Initialize the variables (i.e. assign their default value)
init = tf.global variables initializer()
# Start training
with tf.Session() as sess:
    # Run the initializer
    sess.run(init)
    for step in range(1, num steps+1):
        batch x, batch y = mnist.train.next batch(batch size)
        # Run optimization op (backprop)
        sess.run(train op, feed dict={X: batch x, Y: batch y})
```

Implementace reverzního automatického derivování

- Problém: jak budeme reprezentovat výpočetní graf?
- Existuje mnoho různých implementací
- Imperativní způsob
 - např. PyTorch nebo tensorflow v2, tzv. eager mode
 - Každá proměnná (např. váhová matice klasifikátoru) je speciální objekt
 - Při jakékoliv operaci nad proměnnou (např. sčítání, násobení, umocňování atd.) v dopředném průchodu si uložíme informaci, co se stalo, které proměnné byly vstupy a které výstupy a jak bude vypadat zpětný průchod
 - Zpětný průchod zavoláme, kdy potřebujeme a dostaneme zpět gradienty
 - graf vzniká "za pochodu"

```
s = f(a, b)

a = torch.tensor([2., 3.], requires_grad=True)
b = torch.tensor([6., 4.], requires_grad=True)
q = 3*a**3 - b**2
s = q.sum()
s.backward()
a.grad, b.grad

(tensor([36., 81.]), tensor([-12., -8.]))
```

```
Každá proměnná v grafu bude objekt třídy `Var`, který
class Var:
   def __init__(self, value, children + None):
                                                       uchovává:
        self.value = value
                                                       `value` ... svojí hodnotu, např. váhová matice
        self.children = children or []
                                                        children` ... odkaz na potomky v grafu jako seznam
        self.grad = 0
   def add (self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])
   def mul (self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])
   def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])
   def calc_grad(self, grad=1):
        self.grad += grad
                                                     Třída `Var` přepisuje metody operací jako sčítání,
       for coef, child in self.children:
                                                     násobení, apod.
            child.calc grad(grad * coef)
```

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

```
class Var:
   def init (self, value, children=None):
       self.value = value
       self.children = children or []
                                                  Přepíšeme např. operátor násobení
       self.grad = 0
   def add (self, other):
       return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])
   def mul (self, other):
       return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])
   def sin(self):
       return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self
                                                                     Druhý potomek je `other` a jeho
                                                                      lokální gradient je hodnota `self`
   def calc_grad(self, grad=1):
       self.grad += grad
                                                  První potomek je `self` a jeho
       for coef, child in self.children:
           child.calc grad(grad * coef)
                                                  lokální gradient je hodnota `other`
          Nová hodnota je součin `self`a `other`
```

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

```
class Var:
   def init (self, value, children=None):
       self.value = value
       self.children = children or []
       self.grad = 0
   def add (self, other):
       return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])
   def mul (self, other):
       return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])
   def sin(self):
       return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])
   def calc_grad(self, grad=1):
                                                 Zpětná propagace spočívá v rekurzivním procházení
       self.grad += grad
       for coef, child in self.children:
                                                 grafu a u každého potomka aplikaci řetízkového pravidla
            child.calc grad(grad * coef)
```

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

```
class Var:
   def init (self, value, children=None):
       self.value = value
       self.children = children or []
       self.grad = 0
   def add (self, other):
       return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])
   def mul (self, other):
       return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])
   def sin(self):
       return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])
   def calc_grad(self, grad=1):
                                                      # Example: f(x, y) = x * y + \sin(x)
       self.grad += grad
                                                      x = Var(2)
       for coef, child in self.children:
```

Příklad:

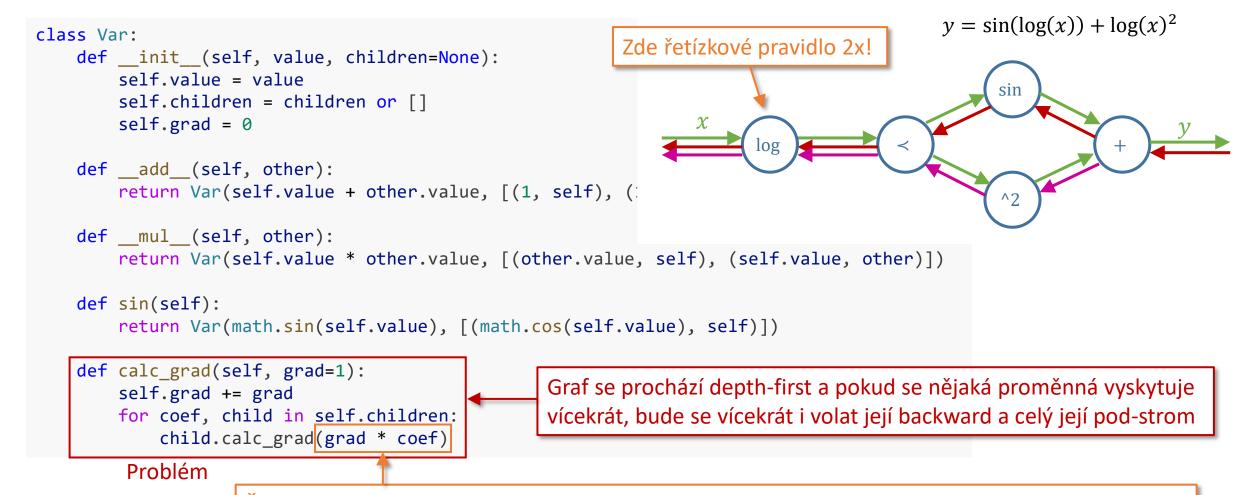
https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

child.calc grad(grad * coef)

```
# Example: f(x, y) = x * y + sin(x)
x = Var(2)
y = Var(3)
f = x * y + x.sin()

# Calculation of partial derivatives
f.calc_grad()

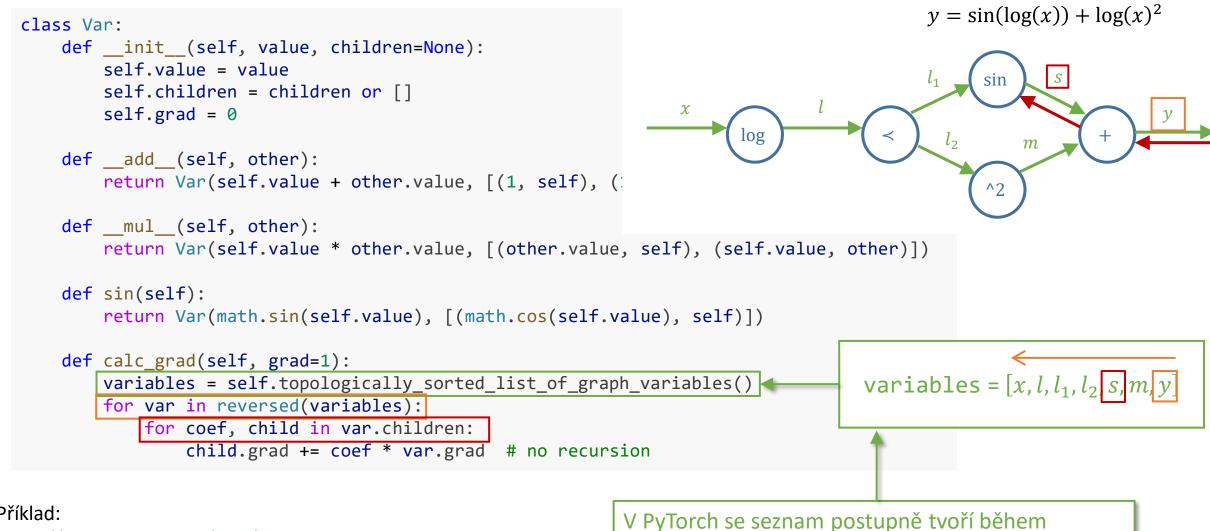
print("f =", f.value)  # f = 6.909297426825682
print("df/dx =", x.grad)  # df/dx = 2.5838531634528574
print("df/dy =", y.grad)  # df/dy = 2
```


Příklad:

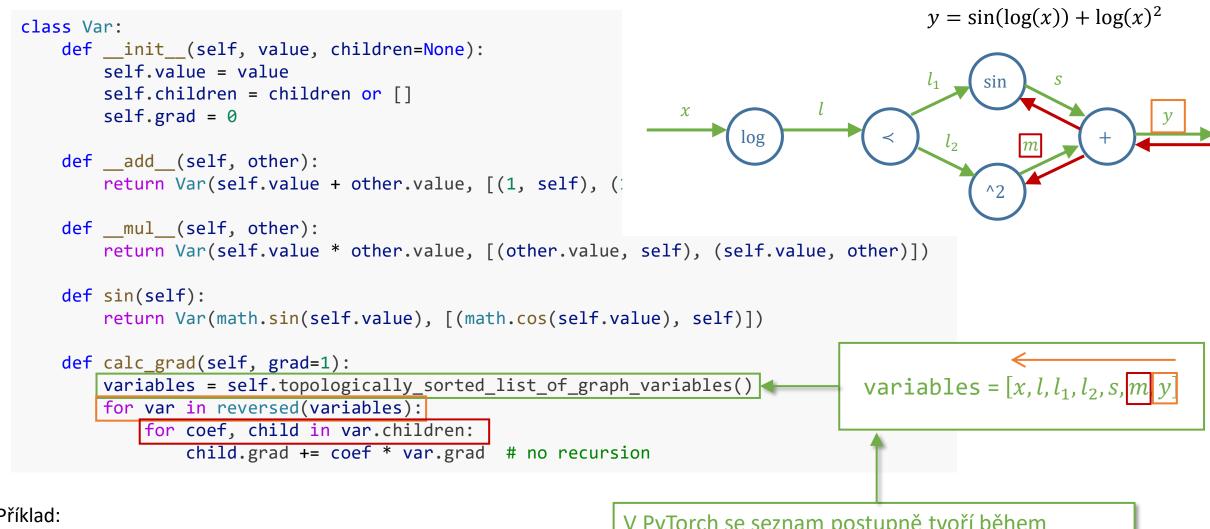
Řetízkové pravidlo může být výpočetně náročné pro velké matice -> chceme počítat max. jednou

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic differentiation#Python

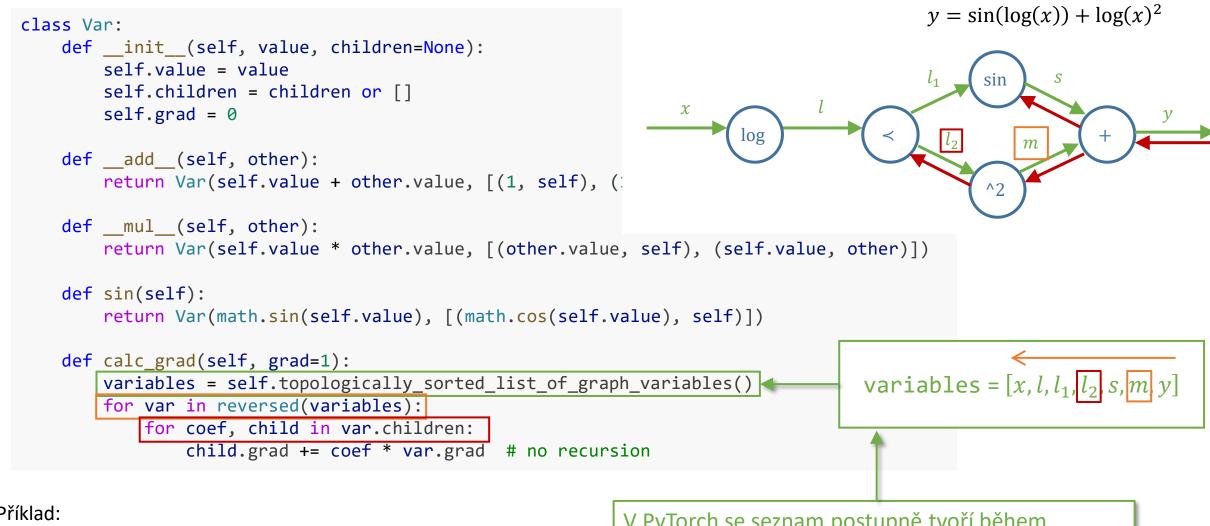
Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic differentiation#Python

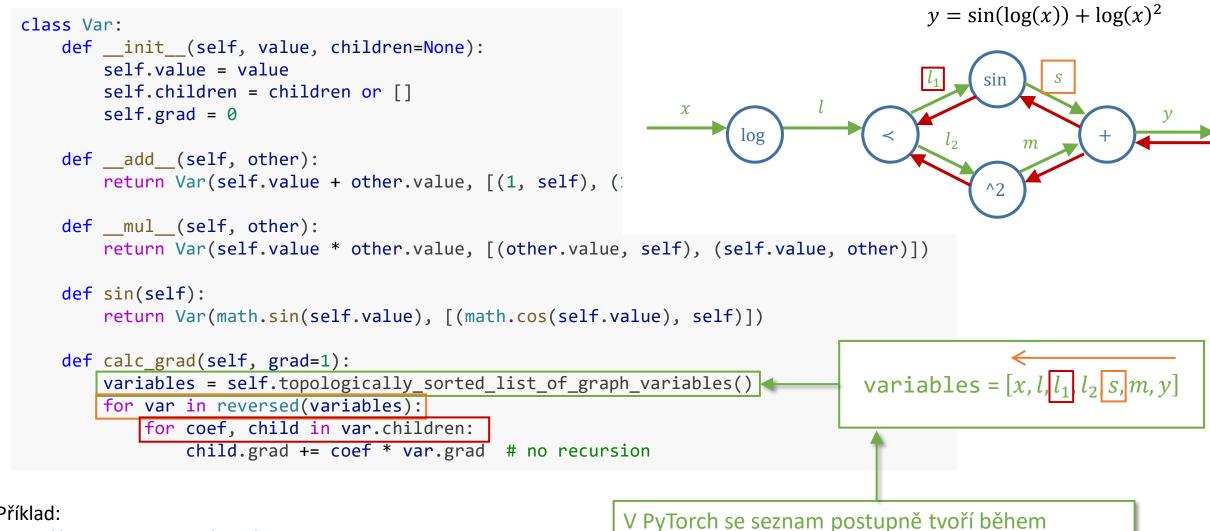
Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic differentiation#Python

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic differentiation#Python

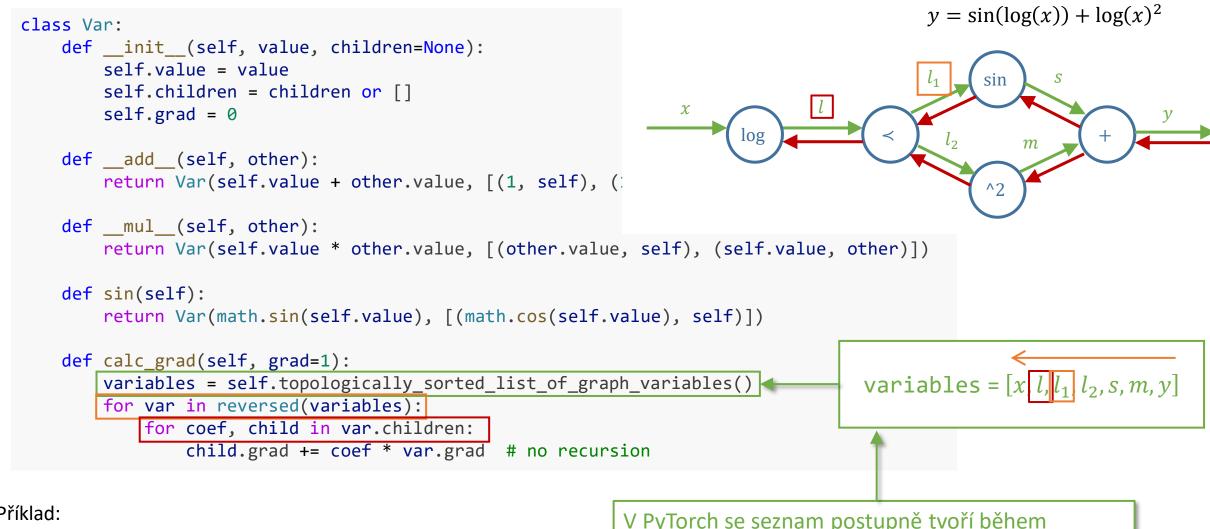
Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic differentiation#Python

```
y = \sin(\log(x)) + \log(x)^2
class Var:
   def init (self, value, children=None):
       self.value = value
       self.children = children or []
       self.grad = 0
   def add (self, other):
       return Var(self.value + other.value, [(1, self), (
   def mul (self, other):
       return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])
   def sin(self):
       return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])
   def calc_grad(self, grad=1):
       variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables() 
                                                                                 variables = [x | l]
       for var in reversed(variables):
           for coef, child in var.children:
                child.grad += coef * var.grad # no recursion
```

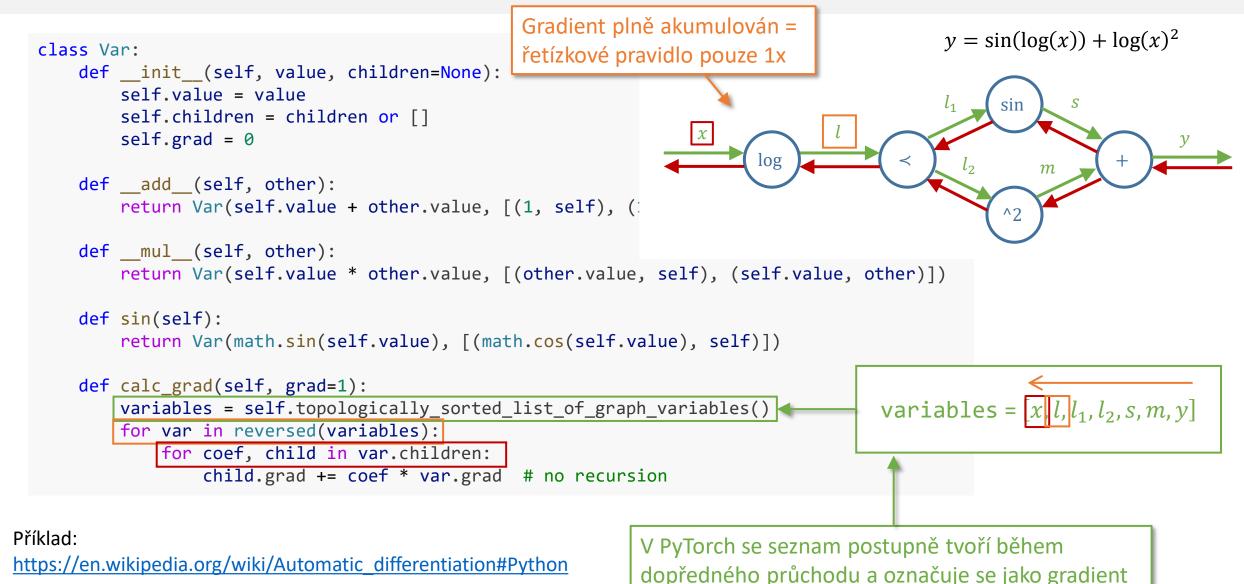
Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic differentiation#Python

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic differentiation#Python

tape, pro tutorial viz Google colab notebook

```
Implementace třídy Variable
  class Var:
      def init (self, value, children=None):
                                                                                     bude náplní cvičení
          self.value = value
          self.children = children or []
          self.grad = 0
      def add (self, other):
          return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])
      def mul (self, other):
          return Var(self.value * other.value, [(other.value, self),
                                                                        Jiná možnost je sestavit seznam rekurzivním
                                                                        procházením atributů children
      def sin(self):
          return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])
      def calc_grad(self, grad=1):
          variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables() 
                                                                                     variables = [x, l, l_1, l_2, s, m, y]
          for var in reversed(variables):
              for coef, child in var.children:
                  child.grad += coef * var.grad # no recursion
Příklad:
                                                             V PyTorch se seznam postupně tvoří během
https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic differentiation#Python
                                                             dopředného průchodu a označuje se jako gradient
```

tape, pro tutorial viz Google colab notebook

Závěr

Zpětná propagace a řetízkové pravidlo

• Zpětná propagace je způsob, jak u libovolně složité diferencovatelné funkce $f \colon \mathbb{R}^D \to \mathbb{R}$

$$z = f(x_1, \dots, x_D)$$

získat gradient

$$\nabla z = \left[\frac{\partial z}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial z}{\partial x_D} \right]$$

Pokud lze funkci rozdělit na jednodušší diferencovatelné bloky

$$z = f(g(x_1, \dots, x_D))$$

pak spočívá v opakované aplikaci řetízkového pravidla

$$\frac{\partial z}{\partial x} = \frac{\partial z}{\partial g} \cdot \frac{\partial g}{\partial x}$$

odchozí gradient = příchozí gradient x lokální gradient

v každém uzlu výpočetního grafu, tzv. reverzním automatickým derivováním

Funkce y = f(x) a její derivace v závislosti na rozměrovosti

 $x \in \mathbb{R}, y \in \mathbb{R}$

derivace je **jednorozměrná**, tj.

$$\frac{\mathrm{d}y}{\mathrm{d}x} = \mathbb{R}$$

Jak se změní *y*, pokud o trochu změníme *x*

$$x \in \mathbb{R}^D$$
, $y \in \mathbb{R}$

derivace je **gradient**, tj.

$$\frac{\partial y}{\partial x} = \mathbb{R}^D$$

$$\frac{\partial y}{\partial x} = \left[\frac{\partial y}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial y}{\partial x_D} \right]$$

Jak se změní y, pokud o trochu změníme d-tý prvek vstupu x_d - pro všechna d

$$x \in \mathbb{R}^D$$
, $y \in \mathbb{R}^K$

derivace je **jakobián**, tj.

$$\frac{\partial y}{\partial x} = \mathbb{R}^{K \times D}$$

$$\frac{\partial y}{\partial x} = \begin{bmatrix} \frac{\partial y_1}{\partial x_1} & \dots & \frac{\partial y_1}{\partial x_D} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial y_K}{\partial x_1} & \dots & \frac{\partial y_K}{\partial x_D} \end{bmatrix}$$

Jak se změní k-tý výstup y_k , pokud o trochu změníme d-tý vstup x_d - pro všechy dvojice (k,d)

slide: https://web.eecs.umich.edu/~justincj/slides/eecs498/WI2022/598 WI2022 lecture06.pdf

Funkce jako uzel ve výpočetním grafu

```
class Sigmoid(Function):
    @staticmethod
    def forward(x: float): # zatim pouze skalary
        z = 1 / (1 - math.exp(-x))
        cache = z,
        return z, cache
    @staticmethod
    def backward(dz: float, cache: tuple):
                                                             zpětný průchod je řetízkové pravidlo
        z, = cache
        dx = dz * z * (1 - z) # retizkove pravidlo
        return dx
```

Každá funkce, kterou chceme použít jako stavební blok, musí mít definovaný

dopředný průchod zpětný průchod

Řetízkové pravidlo volat pro každý uzel právě jednou

